

FELÜGYELETI HÍREK

Tájékoztató a PSZÁF középtávú stratégiájának kidolgozásáról	2
Irányelvek a magánnyugdíjpénztárak által benyújtandó egyes dokumentumokkal kapcsolatban	2
A felügyeleti határozatok számának egységesítéséről	3
„Pénziránytű” – GVH–MNB–PSZÁF támogatással ingyenes tájékoztató füzet az egész országban	5
Tájékoztató a TIR és az AIM biztosítók közti állomány-átruházásról	6

PIACI TÜKÖR

Tájékoztató a pénzügyi szektorok kockázatairól és az ezek nyomán tett felügyeleti intézkedésekről (2008-2009)	7
Tájékoztató a Szolvencia II irányelv elfogadásáról	9
Az USA 19 nagybankjában végzett felügyeleti stressz-teszt eredményei	11
Tőkepiaci összefoglaló	14

FOGYASZTÓVÉDELEM

A PSZÁF álláspontja a közvetítői tevékenység egységes szabályozásának alapelveiről	17
Tájékoztató a betétbiztosítási szabályok megváltozásáról	19

NAGYÍTÓ

Az Európai Parlament elfogadta a tőkekövetelmény direktíva módosítását	20
--	----

EURÓPAI UNIÓ

A felügyeleti tevékenység javítása az EU pénzügyi szolgáltatási szektorában	22
CEIOPS: konvergencia-jelentés és cselekvési terv	23
A CEBS nyilatkozata a stressz-tesztről	24
Gyakran feltett kérdések a Transzparencia Irányelvről	25
Az Európai Bizottság közleménye a létrehozandó európai pénzügyi felügyeletről	27

JOGI IRÁNYTŰ

Pénzpiaci állásfoglalások	28
Tőkepiaci állásfoglalások	28
Pénztári állásfoglalások	28
Biztosítási állásfoglalások	28

Tájékoztató a PSZÁF középtávú stratégiájának kidolgozásáról

Megkezdte 2010-től kezdődő időszakra szóló középtávú stratégiájának kidolgozását a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF). A Felügyeleti Tanács 2009. április 9-i döntésének megfelelően a munkálatok célja az önálló, független, erős és hatékony PSZÁF további tevékenységének előkészítése. A projekt munkáját elismert szakértőkből álló független tanácsadó testület segíti.

A stratégiai projekt hatóköre kiterjed a jelenlegi stratégia értékelésére, a következő időszak külső környezetének feltérképezésére, a külső környezetből várható igények, követelmények meghatározására, a belső igények megismerésére, a stratégiai célok meghatározására, a stratégiai célok és a rendelkezésre álló erőforrások összevetésére, a stratégia rész céljainak (a fő cselekvési irányoknak) a kialakítására, illetve a stratégia megvalósítását célzó akciók meghatározására.

A munkálatok kapcsán létrehozott felügyeleti projektszervezet külső szakértőkkel, azaz a Projekt Döntőbizottság tanácsadó testületével egészült ki. Farkas István, a PSZÁF Felügyeleti Tanácsának elnöke felkérésére a külső tanácsadó testületben való részvételt elfogadta Dr. Várhegyi Éva, az MTA doktora (Pénzügykutató Zrt., tudományos főmunkatárs), Dr. Inotai András, az MTA doktora (MTA Világgazdasági Kutatóintézet, igazgató), Dr. Szalkai István, a közgazdaságtudományok doktora (független szakmai tanácsadó), Dr. Száz János kandidátus (Nemzetközi Bankárképző Központ Zrt., elnök), Dr. Terták Elemér, a közgazdaságtudományok doktora (Európai Bizottság, belső piaci főigazgatóság vezető) és Dr. Zombori Gyula kandidátus. A testület tanácsadó résztvevői igényük esetén további tagokat választhatnak. A külsős tanácsadó testület 2009. május 9-én tartotta első, megalakuló ülését, a következő alkalomra június második felében kerül sor.

A stratégia kialakítása során a projektszervezet alapként kezeli a kormány „Válságkezelés és bizalom erősítés” című cselekvési tervét, amelynek IV.1.1. pontja a PSZÁF előrettekintő felügyeleti jogkörének megteremtését, a makroprudenciális szempontokat is figyelembe vevő felügyeleti eszközök biztosítását, a valódi szabályozó hatósággá formálást, illetve az utólagos szankcionáló egyedi intézkedéseken túl – a pénzügyi rendszer kockázatainak mérséklése érdekében – felügyeleti magatartási szabályok előírhatóságát tűzi ki célul.

2009. május 27.

[Tájékoztató a PSZÁF középtávú stratégiájának kidolgozásáról](#)

Irányelvek a magánnyugdíjpénztárak által benyújtandó egyes dokumentumokkal kapcsolatban

A Felügyelet közzétette 1/2009. és 2/2009. számú irányelvét a biztosításmatematikai statisztikai jelentés, valamint az aktuáriusi értékelés formátumára és kitöltésére vonatkozóan.

A PÉNZÜGYI SZERVEZETEK ÁLLAMI FELÜGYELETÉNEK 1/2009. SZÁMÚ IRÁNYELVE A MAGÁNNYUGDÍJPÉNZTÁRAK BIZTOSÍTÁSMATEMATIKAI STATISZTIKAI JELENTÉSE AJÁNLOTT FORMÁTUMÁRA, ANNAK KITÖLTÉSÉRE VONATKOZÓAN

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. tv. (a továbbiakban: Mpt.) 31.§ (3), 70.§ (5) be-

kezdései, valamint a magánnyugdíjpénztárak tevékenységéhez kapcsolódó biztosításmatematikai és pénzügyi tervezési szabályokról, valamint a szolgáltatási szabályzatra és a tartalékok kezelésére vonatkozó előírásokról szóló 170/1997. (X. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R170) 15. §-ának (2) bekezdése és 21. §-a alapján a magánnyugdíjpénztáraknak - az aktuáriusi értékelés mellékleteként - biztosításmatematikai statisztikai jelentést kell készítenie. Fenti jogszabályi felhatalmazás alapján a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete ezen jelentés formátumára, annak kitöltésére vonatkozóan az alábbi irányelvet teszi közzé.

Az irányelv célja, hogy biztosítsa a magánnyugdíjpénztári biztosításmatematikai statisztikai jelentések összehasonlíthatóságát, adatainak egységes értelmezését, valamint, hogy az R170 21.§ (2) bekezdésében foglaltak alapján segítse az egyes magánnyugdíjpénztárak illetve a teljes magánnyugdíjpénztári rendszerre jellemző ismérvek kimutatását, az esetlegesen szükséges speciális halandósági (és egyéb kiválási) táblák létrehozásához, illetve a pénztárak által definiált saját táblák ellenőrzéséhez szükséges adatbázis felépítését.

A biztosításmatematikai statisztikai jelentést írásos formában és elektronikus úton is el kell juttatni a Felügyelet részére.

A PÉNZÜGYI SZERVEZETEK ÁLLAMI FELÜGYELETÉNEK 2/2009. SZÁMÚ IRÁNYELVE A MAGÁNNYUGDÍJPÉNZTÁRAK AKTUÁRIUSI ÉRTÉKELÉSE EGYES RÉSZEINEK FORMÁTUMÁRA, ANNAK KITÖLTÉSÉRE VONATKOZÓAN

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény 39.§ (1) bekezdés e) pontja és 70.§ (5) bekezdése alapján a magánnyugdíjpénztáraknak évente, az éves beszámoló részeként aktuáriusi értékelést kell készíteniük.

A magánnyugdíjpénztárak tevékenységéhez kapcsolódó biztosításmatematikai és pénzügyi tervezési szabályokról, valamint a szolgáltatási szabályzatra és a tartalékok kezelésére vonatkozó előírásokról szóló 170/1997. (X. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R170) 15.§-ának (4) bekezdése alapján a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete a magánnyugdíjpénztárak aktuáriusi értékelése egyes részeinek formátumára, annak kitöltésére vonatkozóan az alábbi irányelvet teszi közzé.

Az irányelv célja, hogy biztosítsa a magánnyugdíjpénztári aktuáriusi értékelések összehasonlíthatóságát, adatainak egységes értelmezését.

Az aktuáriusi értékelést írásos formában és elektronikus úton is el kell juttatni a Felügyelet részére.

2009. május 14.

Kapcsolódó anyagok:

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének 1/2009. számú irányelve a magánnyugdíjpénztárak biztosításmatematikai statisztikai jelentése ajánlott formátumára, annak kitöltésére vonatkozóan](#)

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének 2/2009. számú irányelve a magánnyugdíjpénztárak aktuáriusi értékelése egyes részeinek formátumára, annak kitöltésére vonatkozóan](#)

A felügyeleti határozatok számának egységesítéséről

A Felügyeleti Tanács által, illetve felhatalmazása alapján meghozott határozatok számozását a PSZÁF 2009. május 11-től egységesen az alábbiak szerint képzzi:

1. A SZAKTERÜLETET JELZŐ NAGY BETŰK

A határozatok száma elsőként a döntést előkészítő szakterületre utal

EN = Engedélyezés

JÉ = Jogérvényesítés

PP = Piacfelügyeleti igazgatóság, Piacbefolyásolás,

PB = Piacfelügyeleti igazgatóság, Belföldes kereskedelem

PJ = Piacfelügyeleti igazgatóság, Jogosulatlan tevékenység

PF = Piacfelügyeleti igazgatóság, Fogyasztói bejelentések / vizsgálatok

JI = Jogi Igazgató

2. A SZEKTORT JELZŐ RÓMAI SZÁMOK

A szakterület betűjét egy római szám követi, amely arra a szektorra utal, amely ágazati törvényén alapul a határozat

I = pénzpiac

II = biztosítás

III = tőkepiac

IV = pénztár

Példák:

J-II-11111/2009.

3. A „KIEGÉSZÍTŐ” BETŰK

a.

1) Amennyiben a határozat bírság megfizetésére kötelezést tartalmaz erre a római szám után egy B betű utal.

Példa

PF-I/B-11111/2009.

2) Amennyiben a határozat egyéb intézkedést tartalmaz, erre a római szám után egy I betű utal.

Példa

PF-I/I-11111/2009.

3) Amennyiben vizsgálatot lezáró, intézkedést nem tartalmazó határozatról van szó, erre a római szám után egy L betű utal.

Példa

PF-I/L-11111/2009.

b.

1) Amennyiben a határozat engedély megadására vonatkozik, erre a római szám után egy M betű utal.

Példa

EN-I/M-11111/2009.

2) Amennyiben a határozat engedély iránti kérelem elutasítására vonatkozik erre a római szám után egy U betű utal.

Példa

EN-I/U-11111/2009.

3) Amennyiben a határozat engedély visszavonására vonatkozik, erre a római szám után egy V betű utal.

Példa

EN-I/V-11111/2009.

4) Amennyiben a határozat pénzmosási szabályzat jóváhagyására vonatkozik, erre a római szám után egy P betű utal.

Példa

EN-I/P-11111/2009.

c.

A Tőke és pénzügyi kibocsátási területen (a hatályos SZMSZ szerint az Engedélyezési igazgatósághoz tartozik) a határozat tárgyára a római számot követő nagy betű(k) utalnak, így

IA = ingatlan alap

ÉA = értékpapír alap

KA = kockázati tőke alap

KR = részvény kibocsátás

KK = hitelviszonyt megtestesítő értékpapír (kötvény vagy jelzáloglevél) kibocsátás

NY = nyomtatás (részvények védelmi tervének jóváhagyása)

KF = külföldi értékpapír Magyarországi forgalomba hozatala (elsődlegesen a UCITS-ok)

BSZ = befolyásszerzés (vételi ajánlat)

Példa

EN - III/IA – 1111/2009.

[A felügyeleti határozatok számának egységesítéséről](#)

A BEFEKTETÉSI SZOLGÁLTATÓK ÚJ ADATSZOLGÁLTATÁSI RENDELETE

A PSZÁF elkészítette a jelenleg hatályban lévő 5/2004. (II. 12.) PM rendelet helyébe lépő új adatszolgáltatási rendelet tervezetét, amit megküldött a Pénzügyminisztérium részére.

Az érdeklődők a fogado.pszaf.hu/jelenteskuldes/ oldalon, a bejelentkezést követően érhetik el az anyagot.

„Pénziránytű” – GVH–MNB– PSZÁF támogatással ingyenes tájékoztató füzet az egész országban

MÁJUS VÉGÉTŐL 100 EZER PÉLDÁNYBAN HOZZÁFÉRHETŐ A KIADVÁNY

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH), a Magyar Nemzeti Bank (MNB) és a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF) támogatásával május végétől az Est lapok (pl.: Pesti est) különszámaként „Pénziránytű” néven tájékoztató füzet jelenik meg.

Az ingyenes kiadvány mintegy négy héten keresztül az Est lapok szokásos terjesztési helyszínein érhető el Budapesten és a nagyobb vidéki városokban. A 100 ezer példányban megjelenő „Pénziránytű” közérthető formában tájékoztat azokról a legfontosabb pénzügyi termékekről és szolgáltatásokról, amelyekkel nap mint nap találkozhatunk. A füzet olyan alapfogalmakat igyekszik tisztázni, mint például: mi a bankszámla, mit kell tudni a biztonságos bankkártya-használatról, mikor melyik hiteltípus lehet hasznos, milyen megtakarítási formák léteznek, miért fontosak a nyugdíjpénztárak stb. A kiadvány megtalálható a három intézmény honlapján (www.gvh.hu, www.mnb.hu, www.pszaf.hu) is.

A GVH, az MNB és a PSZÁF 2009 melynek célja, hogy közösen segítsék a fejlődését, a pénzügyi ismeretek terjesztését. megjelenések támogatása és rendezvények kiadvány is.

februárjában együttműködési megállapodást kötött, lakosság pénzügyi kultúrájának és pénzügyi tudatosságának Az együttműködés fókuszában idén a közös média szervezése áll, ennek keretében jelent meg a mostani

A gazdasági-pénzügyi válság a három intézmény kezdeményezését még aktuálisabbá tette, hiszen a gazdasági események mindannyiunk életét jelentős mértékben befolyásolják. A fiatalok is egyre gyakrabban szembesülnek olyan, a hétköznapjaikat is érintő pénzügyi témákkal, amelyek értelmezése és megértése kihívást jelent számukra. A „Pénziránytű” megbízható és tényszerű információkkal segíti az olvasókat abban, hogy el tudjanak igazodni a pénzügyek sokszor bonyolultnak tűnő világában, és tudatosan döntsenek ezekben a kérdésekben.

Budapest, 2009. május 28.

Gazdasági Versenyhivatal

Magyar Nemzeti Bank

Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete

[Sajtóközlemény](#)

[Pénziránytű - Pesti Est különszám](#)

Tájékoztató a TIR és az AIM biztosítók közti állomány-átruházásról

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (Felügyelet) engedélyezte, hogy a TIR Biztosító Egyesület kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási állományát, szerződéseit 2009. május 4-i hatállyal az AIM Általános Biztosító Zrt.-re átruházza. Az átruházást a két biztosító közösen kezdeményezte.

A Felügyelet az AIM Általános Biztosító Zrt kérésére egyúttal engedélyezte azt is, hogy a biztosító 2009. május 4-től kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási tevékenységet is végezzen. Ennek feltétele, hogy a biztosító a határozat kézhezvételét követő 8 munkanapon belül igazolja: az alaptőke-emeléséről szóló 2009. április 23-i döntésének megfelelően az erre vonatkozó változásbejegyzési kérelmet benyújtotta a cégbírósághoz, illetve alapítója ténylegesen befizette a megfelelő pénzbeli hozzájárulást a biztosító bankszámlájára.

A Felügyelet a TIR Biztosító Egyesület kérelmére hozzájárult ahhoz is, hogy a biztosító egyesület 2009. május 4-től megszüntesse kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási tevékenységét. Az egyesület ugyanakkor számos egyéb nem életbiztosítási ágazatban változatlanul tevékenységi engedéllyel rendelkezik. A Felügyelet kötelezte a TIR Biztosító Egyesületet, hogy az állomány-átruházási határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül írásban értesítse minden olyan tagját az átadásról, akinek a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításán túl más biztosítása nem volt az egyesületnél. Az állomány-átruházással az egyesületi tagság ugyanis ezen – a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításon túl más biztosítással nem rendelkező – ta-

gok esetében sem szűnik meg automatikusan.

Budapest, 2009. május 4.

Kapcsolódó anyagok:

[Tájékoztató a TIR és az AIM biztosítók közti állomány-átruházásról](#)

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének E-II-146/2009. számú határozata a TIR Biztosító Egyesület tevékenysége részbeni megszüntetésének engedélyezéséről](#)

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének E-II-145/2009. számú határozata az AIM Általános Biztosító Zrt. biztosítási tevékenysége módosításának engedélyezéséről](#)

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének E-II-144/2009. számú határozata a TIR Biztosító Egyesület és az AIM Általános Biztosító Zrt. közötti állományátruházás engedélyezéséről](#)

Tájékoztató a pénzügyi szektorok kockázatairól és az ezek nyomán tett felügyeleti intézkedésekről (2008-2009)

A hazai pénzügyi szektor kiemelkedő kockázata, hogy a hitelminőség markánsan romlik idén – húzta alá Varga Csaba, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete főigazgatója az intézmény sajtótájékoztatóján. A kockázatok kezelése érdekében felértékelődnek az állami hatósági szabályozói és felügyelési intézkedések. A Felügyelet az eddig megtett lépéseken túl is garantálja a pénzügyi piacok biztonságát.

A hitelminőség romlásának, s a jövedelmezőség csökkenésének főbb okai: a lakosság eladósodása dinamikusan nőtt tavaly; a 2008. közepe óta jelentősen szigorodnak a hitelezési feltételek; a hazai hiteladós ügyfeleket jelenleg és az elkövetkező időszakban termelési, jövedelmi és munkaerőpiaci sokkok érik; végül a közép-kelet-európai régióval szemben fennálló ügyfélköveteléseknél számottevően nőnek a térség egyes országainak szuverén- és kereskedelmi kockázatai.

A likviditási kockázat szintje ugyancsak magas, és ez – főként a bankrendszerben – súlyosbodhat. A probléma egyrészt a bankrendszer belső, szerkezeti sajátosságainak köszönhető (magas, növekvő hitel/betét arány, jelentős arányú lejárat szerkezeti átalakulás, a bankrendszer növekvő mérlegen belüli devizapozíciója, s az anyabanki finanszírozástól való jelentős függés). Emellett a legutóbbi időszakban gyorsan és jelentősen romlanak a környezeti feltételek is. Az egyéb alszektoroknál – a tömeges tőke kivonási hullámot elszenvedő nyíltvégű ingatlanalapotok kivéve – a likviditási kockázat sokkal kisebb.

A piaci kockázatoknál az elsődleges veszélyforrás a pénz-, valuta- és tőkepiacok folytatódó, igen nagymértékű ingadozása, amely mintegy állandósult, tendenciája erősödőnek tűnik. A leginkább veszélyeztetett területek: a forintárfolyam, a szuverén-, illetve valuta-kockázati felár, valamint az utóbbiak révén a forint államkötvény-piaci hozamkövetelmények. Elsősorban a hitelpiaci intézményeket fenyegeti a devizahitelek minősége miatt a forint esetleges további leértékelődése. További jelentős kockázat a forint államkötvény-piac és a részvényt piac folytatódó lejtmenete, amely főként a vagyonkezeléssel foglalkozó szolgáltatók, vagyis a pénzügyi szektor kiterjedt köre számára komoly fenyegetés. A hitelezési és a befektetési tevékenységeket érinthetik kedvezőtlenül az ingatlan- és gépjárműpiacon, 2009 egészében várható gyenge kereslet hatásai.

A magyar pénzügyi szektorok – főképp a bankok – tőkejöveldelmezősége nagy valószínűséggel 2009-ben is csökken. Ennek fő okai: a forrásköltségek emelkednek; a korábbi években rendszeresen tapasztalt pozitív volumenhatás erős csökken vagy teljesen hiányzik; a hitelkockázati költségek számottevően nőnek (rövid távon ez a legbizonytalanabb, s egyben a legnagyobb negatív potenciállal rendelkező tényező); a nehéz piaci körülmények között a szolgáltatói verseny tovább éleződik.

Az intézmények tőkehelyzete 2008-ban keveset változott: továbbra is a kielégítőnél jobb. Az átlagosan mintegy 50 százalékos többlettőke-állomány azonban a minimális szabályozói tőkekövetelménnyel áll szemben, olyan nehezedő kockázati környezetben,

amikor utóbbiak növekvő valószínűséggel képtelenek a fedezendő kockázatok egészét ellensúlyozni. Vagyis a jelenlegi körülmények között a szolgáltatóknak a minimális tőkekövetelményeknél jóval nagyobb többlettőkére lehet szükségük a fenyegetések ellensúlyozására. Ennek fényében pénzügyi szolgáltatók tőkésítettsége jóval kevésbé megfelelő.

A globális pénzügyi rendszer szűkös tőkehelyzete miatt külső forrásból ma nehéz elfogadható költséggel tőkéhez jutni. Így felértékelődik a szolgáltatók jövedelmezősége által biztosított belső tőkésítési képessége. A magyar biztosítási szektor jelentős belső tőketöbbletet termel, tőkejöveldelmezősége számottevően meghaladja a tőkészettséglet (visszafogott) növekedését. Ám

a hitelintézeteknél a jövedelmezőség mérsékelten elmarad a szabályozói tőkeszükséglet növekedésétől, ami kismértékű belső tőkeképzési hiányt okoz.

Továbbra is meglévő kockázat a fokozódó arányú ügynöki tevékenység, s ugyanez állapítható meg a szórt tulajdonosi szerkezetű intézmények – biztosítási egyesületek, pénztárak, befektetési alapok és szövetkezeti hitelintézetek – gyenge tulajdonosi ellenőrzése kapcsán. Szükség van az e területekkel kapcsolatos szabályozás szigorítására. További rizikó, hogy a pénzügyi válság körülményei között nehezebbé válhat a tisztességes piaci magatartás normáinak betartatása: csökkenhet a törvénytelen vagy erkölcstelen magatartás relatív kockázatait. A magánnyugdíjpénztáraknál nagy fontosságú feladat a választható portfóliós rendszer szabályainak módosítása.

A pénzügyi közvetítés mai különösen nehéz feltételei, szokatlanul magas kockázatai miatt a pénzügyi szolgáltatóknak általánosságban a szokásosnál jóval védekezőbb stratégia kiválasztására van szükségük. A körülmények gyorsan, gyakran előnytelen irányban változnak. A piaci expanzió szinte teljesen megszűnt, sőt, egyes piacok zsugorodnak, illetve egységnyi hozamra a megszokottnál jellemzően jóval nagyobb kockázat esik. Döntő jelentőségű a stratégia belső egységessége: a hibás üzleti döntések a normális üzletmenetre jellemzőnél sokkal súlyosabb negatív következményekkel járhatnak. Emiatt felértékelődnek a folyó működéstől független, sőt gyakran az üzleti expanzió alternatívájaként felhalmozott likviditási és tőketartalékok.

Az állami hatóságok szabályozói, felügyeleti, szolgáltatói és együttműködési tevékenysége a következő időszakban a pénzügyi szolgáltatók sikeres működésének fontos összetevője lehet. Az elsősorban veszélyeztetett bankrendszerrel kapcsolatban többek közt nagy jelentősége lesz a bankok likviditásával, forrás- és tőkeellátottságával kapcsolatos, s a banki tevékenység irányaira ható hatósági szabályozásnak és felügyelésnek. Fontos intézkedések lehetnek például a banki hitelügyfelek helyzetének kezelését szolgáló hatósági kezdeményezések, a teljes körű lakossági hitelregiszter felállítása, s a hitel-üzletág feltételeinek átláthatóságát elősegítő az ingatlanpiaci árstatisztika rendszerének fejlesztése.

A pénzügyi rendszer biztonságának szavatolása érdekében a Felügyelet a globális pénzügyi válság újabb, tavaly őszi hullámát követően megerősítette az információcserét és összehangolta lépéseit a nemzetközi társhatóságokkal, az Európai Unió felügyeleti bizottságaival (CEBS, CESR, CEIOPS) és a Magyar Nemzeti Bankkal. 2008 őszén a pénz- és tőkepiaci fejlemények kezelésére egy operatív és szakmai munkacsoport állt fel a Felügyeleten belül. A likviditási kockázatok csökkentése érdekében a Felügyelet rendkívüli, napi likviditási adatszolgáltatást vezetett be a hitelintézetek számára, s a rendszerkockázatokról napi elemzés készült. Rendkívüli adatszolgáltatást teljesítettek a biztosítók is, a portfólióértékek változására, illetve a viszontbiztosítóknak való kitétség vonatkozásában.

Tavaly ősszel a Felügyeleti Tanács elnöke és a főigazgató levelére a legjelentősebb hazai bankok anyaintézményei írásban nyilvánították ki hosszú távú elkötelezettségüket itthoni leányvállalataik iránt. 2009. tavaszán a legfontosabb hazai hitelintézeteknél – beleértve azok közép-európai csoporttagjait is – átfogó témavizsgálat indult, többek között a likviditási és tőkekockázatok felmérésére. A Felügyelet idén vezető körlevelekben szólította fel a hitelintézetek és a biztosítók tulajdonosait: hosszú távú biztonságuk érdekében tekintsenek el a tavalyi üzleti év utáni osztalékfizetéstől. Ugyancsak vezetői körlevélben adott iránymutatást a Felügyelet a hitelintézeteknek a devizaalapú hitelek adóssai terheinek csökkentésére.

A Felügyelet tavaly ősszel elrendelte, hogy a pénzügyi intézmények naponta jelentsék a Budapesti Értéktőzsde kereskedési rendszerében teljesült short eladási ügyleteiket. Mivel a piaci turbulencia fölerősítette a piacbefolyásolási törekvéseket, a Felügyelet az elmúlt hónapokban több piacfelügyeleti vizsgálatot indított és zárt le sikerrel (például az OTP Bank árfolyamának befolyásolása ügyében). A nyíltvégű ingatlanalapok és ingatlanalapok alapjait érintő tőkekivonás nyomán a Felügyelet tavaly ősszel 10 napra felfüggesztette az intézmények működését, egyben kötelezte az alapkezelőket kezelési szabályzataik módosítására, a befektetők alaposabb tájékoztatására.

A Felügyelet aktív szerepet vállalt a pénzügyi rendszer stabilitását erősítő, illetve az annak felügyeletét (például a hitelintézeti egyoldalú szerződés módosításokat) érintő törvényjavaslatok előkészítésében. Az ingatlanfedezetű, s felmondott hitelekkel kapcsolatos végrehajtások kapcsán a Felügyelet kidolgozta és benyújtotta a jogalkotónak a „tulajdonos-bérlő-tulajdonos” programot. A fogyasztóvédelmi akciók során a Felügyelet többek közt a megemelt limitű állami banki betétgaranciával és az ingatlanalapokkal kapcsolatosan készített internetes tájékoztató anyagokat és 700 ezer példányban jelentett meg (újabb kiadásban) a devizahitelekről szóló tájékoztató füzetét.

Budapest, 2009. május 11.

[Tájékoztató a pénzügyi szektorok kockázatairól és az ezek nyomán tett felügyeleti intézkedésekről \(2008-2009\)](#)

[A felügyelt szektorok működése és kockázatai](#)

Tájékoztató a Szolvencia II irányelv elfogadásáról

Az Európai Parlament 2009. április 22-i ülésén, az Európai Tanács (ECOFIN) 2009. május 5-i ülésén elfogadta a biztosítási és viszontbiztosítási tevékenység megkezdéséről és folytatásáról szóló új irányelvet, az ún. Szolvencia II irányelvet. Az Európai Tanács elé terjesztett európai parlamenti anyag olvasható a PSZÁF honlapján (<http://www.pszaf.hu/data/cms1770633/st08884.en09.pdf>).

Az irányelvet – a nyelvi lektorálás és a hivatalos fordítások elkészítése után – 2009. decemberében hozzák nyilvánosságra az EU hivatalos közlönyében (az Official Journal-ban). Az irányelv a megjelenést követő 20. napon válik érvényessé.

Az első szintű irányelv hatályba lépési időpontja 2012. október 31., azaz eddig az időpontig a nemzeti jogszabályokba kell ültetni az irányelv rendelkezéseit. Az irányelv hatálya alá tartozó biztosítóknak – és természetesen a felügyeletnek is – 2012. november 1-től az új szabályokban foglalt követelményeknek kell megfelelniük.

Az irányelv 13 jelenleg hatályos irányelv harmonizációja és egyesítése mellett tartalmazza az új tőkemegfelelési és prudenciális szabályrendszert.

Az irányelvhez kapcsolódó, második szintű végrehajtási rendeletek kidolgozása most folyik.

A kiemelt témakörök a következők:

1. pillérben:

- standard- és belső modellek a tőkekövetelmény megállapítására,
- új biztosítástechnikai tartalékértékelési szabályok,
- eszközök és a (biztosítástechnikai tartalomokon kívüli) kötelezettségek értékelése (IFRS, egyéb nemzetközi számviteli standardok figyelembe vétele),
- befektetési szabályok (SPV, származtatott ügyletek, összetett termékek, stb.),

2. pillérben:

- az engedélyezési eljárások,
- a vállalatvezetésre, és a
- a kulcspozícióban lévő munkatársakra vonatkozó szabályok (fit & proper),
- a kockázatkezelés,
- az aktuáriusi funkció,
- a belső ellenőrzési rendszer,
- a compliance terület,
- a kiszervezés,
- a többlettőke követelmény előírásának esetei,
- az intézmény és a felügyelet közötti párbeszéd,
- a felügyeleti felülvizsgálati folyamat,

3. pillérben:

- az intézmények közzétételi szabályai,
- a felügyeleti beszámoló (adatszolgáltatás) tartalmi, formai követelményei,
- a felügyelet működésére vonatkozó elszámoltathatóság és átlátható tevékenység szabályai.

Mindhárom pillérrre kiterjedően: a csoportfelügyelet („group support” és diverzifikáció), a felügyelet közötti együttműködés (peer review).

Az irányelv korábbi változatát az Európai Parlament, egyetértésben az EU Bizottsággal és a Tanáccsal az alábbi területeken módosította:

Minimális Tőkeszükséglet (MTSZ): Az irányelv az ún. kombinált folyosós megoldást tartalmazza, módosított határértékekkel, azaz az MTSZ számítása egy lineáris modellen alapul, de minimálisan a Szavatoló Tőkeszükséglet (SZTSZ) 25%-a, maximálisan az SZTSZ 45%-a lehet. Az MTSZ ún. végső beavatkozási szint jellege megmaradt, tehát, ha a Biztosító ezt nem teljesíti, akkor a tevékenységi engedélyét vissza kell vonni.

Surplus funds: Döntés született arról, hogy ezek az (életbiztosításokhoz kapcsolódóan, a hozamokból felhalmozott, de az ügyfeleknek még vissza nem juttatott és a biztosító által adott esetben felhasználható) összegek bevonhatók a rendelkezésre álló tőkébe. Két követelmény azonban alkalmazandó: egyrészt az irányelv alapján megkövetelt gazdasági értéken történő értékelést kell alkalmazni ezen "tartalékok" esetében is; másrészt a tőkeelemek közé való besorolás elveit (az egyes szintek közötti választáshoz kapcsolódóan) alkalmazni kell.

Csoporttámogatás: A csoporttámogatási rendszert törölték.

Csoportfelügyelet: Több jelentős változást tartalmaz az új szöveg a hatályos biztosítói csoportokról és azok felügyeletéről szóló irányelvhez képest, de – mivel a csoporttámogatási rendszert törölték – nem olyan innovatív, mint eredetileg a bizottsági javaslat volt. Ugyanakkor beépítettek egy revíziós klauzulát, mely szerint a többi területen folyó, jelentős munkák (pl. a de Larosiére jelentésben foglaltak) eredményei fényében újra átgondolhatók az innovatív elemek. A felügyeleti kollégiumok szerepe tovább nő azáltal, hogy az irányelv lehetőséget teremt arra, hogy csoportfelügyeleti kérdésekben a csoportoknak ne kelljen minden egyes tagállam felügyeletével egyeztetniük, csak a hozzájuk kapcsolódó felügyeleti kollégiummal.

A transzpozíció – nemzeti jogba való átültetési – határidő 2012. október 31.

Két évvel a hatályba lépés után a Bizottságnak továbblépési javaslatokat kell tennie, különös tekintettel a felügyeleti kollégiumokra.

Három évvel a hatályba lépés után a Bizottságnak javaslatot kell tenni a csoportfelügyelet és a csoporton belüli tőkemenedzsment továbbfejlesztésére. Ez magába foglalhatja a csoporttámogatási rendszerre vonatkozó javaslatot is.

A CEIOPS 2009. évi munkaprogramja, illetve az EU Bizottság CEIOPS-hoz írt levele szerint:

- a) Az EU Bizottság a feladatok ütemezését úgy szándékozik kialakítani, hogy legalább 12 hónappal a Szolvencia II hatályba lépése előtt minden szükséges második szintű végrehajtási szabály, illetve harmadik szintű ajánlás rendelkezésre álljon, hogy a tagállamoknak elég ideje legyen a jogszabályok átültetésére.
- b) 2009. március – 2009. október között a második szintű végrehajtási szabályok tervezetének vitája folyik a Szolvencia II szakértői csoportok, az EIOPS, EP, a piaci szereplők, valamint az egyéb érdekelt felek között. A második szintű végrehajtási szabályok tervezetének véglegesítése 2009. decemberében történik.
- c) 2009. novemberétől el kell kezdeni a harmadik szintű ajánlások előkészítését. 2010. április-október között folyik a harmadik szintű ajánlások kidolgozása. Az EU Bizottság javasolja, hogy a harmadik szintű ajánlások véglegesítése 2011. március végéig történjen meg.
- d) A QIS5 technikai specifikációja 2009. december és 2010. január hónapokban történik, hogy a specifikáció összhangban legyen a második szintű végrehajtási szabályokkal is. A CEIOPS 2010. február-márciusban véglegesíti a QIS5 technikai specifikációját, az EU Bizottság várhatóan az érintettekkel történő konzultációt követően 2010. június közepéig véglegesíti és teszi közzé a végleges specifikációt.
- e) Az EU Bizottság álláspontja szerint a QIS5 mennyiségi hatástanulmányt 2010. augusztus és november közepe között lenne célszerű elvégezni, hogy a QIS5 eredmények már rendelkezésre álljanak a második szintű végrehajtási szabályok végleges jóváhagyásának időpontja előtt (2010 vége).
- f) 2010. november és 2011. június között megkezdődik a Solvency II második szintű végrehajtási szabályok hatályba léptetésének előkészítési folyamata. Az EU Bizottság 2010. május-júniusban fogadhatja el a második szintű végrehajtási rendeleteket. 2010. novemberig várhatóan az EIOPS folytat vitát a tervezetekről, majd 2010. december – 2011. április között folyik a vita a Tanács és a Parlament között, a benyújtott EIOPS vélemény alapján. Szintén 2010. novemberig készülnek el a hivatalos szövegfordítások is.
- g) 2011. júliustól 2012. szeptemberig zajlik a CEIOPS előkészítő munkája a Szolvencia II, továbbá a második szintű végrehajtási szabályok hatályba lépéséhez.
- h) 2012. október 31-én hatályba lép a Szolvencia II teljes körű szabályrendszere.

Az új irányelv területeinek ismertetéséből és az előttünk álló nemzetközi feladatokból levezetve a Felügyelet még nagyobb hangsúlyt helyez munkatársainak és az érintett intézményi kör felkészítésére.

A PSZÁF a korábbi években is nagyon fontosnak tartotta, hogy az intézmények szakembereit konzultációkon, prudenciális megbeszélés-sorozaton keresztül informálja, illetve információt szerezzen felkészülési programjaikról. A Felügyelet az intézmények jelentős körét vonta be a mennyiségi hatástanulmányokba is, ugyanakkor ahhoz, hogy 3 év múlva minden területen felkészültek legyenek, erősíteni kell a tevékenységeket ezen a téren is.

A piaci szereplők felkészülésének segítése több irányból történik. Egyrészt önkéntes részvétellel zajló tájékoztatók, konzultációk és mennyiségi hatástanulmányok, másrészt az aktív jelenlétet kívánó felkészülési felmérések, intézkedési tervek kialakítása, végrehajtása formájában.

A biztosítók eddig önkéntes alapon vettek részt, nagyrészt kapacitásaik függvényében az egyes hatástanulmányokban, valamint a Felügyelet által szervezett oktatásokon. A 2006-ban tartott, a biztosítók menedzsmentjével folytatott prudenciális megbeszélés-sorozat rávilágított arra, hogy a biztosítók érdeklődési szintje, felkészültségi foka jelentős mértékben eltér egymástól. Az azóta – a folyamatos felügyelés keretében – szerzett tapasztalataink megerősítik ezt a képet.

A Felügyelet véleménye szerint, a Szolvencia II bevezetése egy-két területen jelentős idő és finanszírozási igénnyel társul, mint például: a tőkemodellbe beépítendő állományi-, kárstatisztikák, ehhez az állománykezelő rendszerek esetleges újra- vagy átdefinálása, hogy a szükséges mértékben részletezett adatokat tudjon előállítani; a számítások erős technikai szaktudással rendelkező vezetőket, munkatársakat igényelnek; a kockázatmenedzsment rendszer kiépítése szinte minden területen módosításokat indokolhat az eljárásokban, a monitoring eszközökben, a humán erőforrásokban. Valószínűleg jobb a felkészültség a jelenlegi szabályozás által is kiemelten kezelt területeken, mint pl. a belső ellenőrzés, a könyvvizsgálók, a kiszervezés terén.

A Felügyelet tervei szerint várhatóan 2009. szeptemberében (több hónapos határidővel) vezetői körrel formájában a Felügyelet felkéri a biztosítókat egyrészt egy Szolvencia II implementációs felelős kinevezésére, valamint egy olyan elemzés készítésére (gap-analysis), amelyben a biztosító bemutatja a megfelelés érdekében fejlesztendő területeit, kiegészítve egy határidőket, felelősöket tartalmazó intézkedési tervvel.

Az USA 19 nagybankjában végzett felügyeleti stressz-teszt eredményei

I. Bevezetés és összefoglalás

Minden egyes banki szervezet tárol tőkét annak érdekében, hogy felvértezze magát a bizonytalanság ellen. A tőke biztosítja egy intézmény betéteseit, hitelezőit, az ügyfeleket, valamint magát az intézményt arról, hogy egy olyan esemény bekövetkeztekor, mint amilyen például egy nagy és váratlan veszteségnövekedés, vagy a jövedelmek nem várt romlása, ne csorbuljon az a képessége, hogy a fizetőképes hitelfelvevőknek kölcsönöket nyújthasson, vagy hogy betétesei megtakarításait megőrizhesse.

A mostani, igen nagymértékű gazdasági bizonytalansággal jellemezhető időszakban az USA szövetségi bankfelügyeleti szerint a legnagyobb amerikai bankoknak (a továbbiakban: BHC-knek) egy olyan tőkepufferre van szükségük, amely elegendő lehet a veszteségek elkerülésére és lehetővé teszi számukra azt, hogy még a jelenleg várt recessziónál nagyobb mértékű visszaesés idején is képesek legyenek ügyfeleik hitelígyéneit ellátni. Ez okból kifolyólag a Federal Reserve (a Szövetségi Tartalék Bank) és más bankfelügyeleti szervek ez év februárjában a tizenkilenc legnagyobb amerikai bank birtokában lévő tőke átfogó, egyidejű értékelését kezdte meg.

Ez az eddig példátlan felmérés, amely Supervisory Capital Assessment Programként (SCAP) vált ismertté, lehetővé tette a felügyelők számára annak számszerűsítését, hogy az egyes intézményeknek ma milyen összegű kiegészítő tőkepuffer megteremtésére lenne szükségük (ha egyáltalán szükségük lenne) ahhoz, hogy azt biztosítsák, hogy akkor is elegendő tőke áll rendelkezésükre, ha a gazdaság a vártnál is jobban meggyengül. Azoknak a BHC-knek, amelyeknek ezen felmérés végeztével növelniük kell tőkéjüket, egy hónapjuk lesz arra, hogy egy, a későbbiekben a felügyeleti szervek által jóváhagyandó részletes tervet készítsenek azokról a lépésekről, amelyeket a SCAP puffer rendelkezésre állásához meg kell tenniük, és ezt a tervet ez év november elejéig meg is kell valósítaniuk.

A SCAP eddig példa nélküli mivolta, az azt előhívó rendkívüli gazdasági és pénzügyi körülményekkel együtt, azon szokatlan lépés megtételére készítette a felügyeleti szerveket, hogy ennek a felügyeleti gyakorlatnak az eredményeiről nyilvános jelentésben adjon számot. A vizsgálati információkat bizalmasan kezelő, szabvány szerinti gyakorlattól való eltérésre vonatkozó döntést arra a hitre alapozták, hogy a SCAP folyamatának és megállapításainak jobb megértése növeli majd a gyakorlat hatékonyságát, oly módon, hogy a pénzügyi intézetekkel kapcsolatosan kialakult bizonytalanságot csökkenti, az azokba vetett bizalmat pedig visszaállítja. E célból a SCAP adatairól és módszertanáról április 24-én egy részletes Fehér Könyvet adtak ki. Ez a kézikönyv az érintett tizenkilenc intézményről egyenként és összesítve is jelentést ad, azoknak a SCAP által becsült veszteségadatait és a kiválasztott hitel- és értékpapír-kategóriák veszteségrátáit éppúgy taglalja, mint a veszteségek enyhítésére rendelkezésre álló forrásokat, valamint az ennek eredményeképpen szükségessé váló tőkepufferekről is tájékoztatja az olvasót.

A SCAP megállapítások értelmezésekor számos tényezőt tekintetbe kell venni:

- Az itt bemutatott becslések azoktól a felügyelő, közgazdász és elemző csapatoktól származnak, akik a felmérést lebonyolították, és lehet, hogy ők nem azokat az értékeket fogják képviselni, amelyeket maguk a cégek vagy a külső elemzők és kutatók eredményként könyveltek el, még akkor sem, ha mindkét tábor hasonló alapfeltevésekből indult ki. Ezek a becslések azokból az elképesztően részletes információkból származnak, amelyeket a 19 BHC mindegyikénél sikerült összegyűjteni, ezen kívül arra az inputra támaszkodnak, amelyet a SCAP csapatok ezeknek az információknak a széles körű vizsgálatából és elemzésé-

ből nyertek, valamint részük van ebben a felügyelők és más szakértők ítéleteinek is. A szóban forgó becslések megfogalmazásához felhasznált források széles köre és mélysége eddig példátlan.

- A becslések sem nem előrejelzések, sem nem várható eredmények; ezek egy kétéves előtekintő 'mi lenne, ha' feltételezésen alapuló felmérés eredményei, amelyet két alternatív makro-forgatókönyv alapján készítettek el. Nagyjából az első forgatókönyv, amelyet „kiindulási alapnak” neveztek, mutatta be annak a gazdaságnak a feltételezett útvonalát, amely az akkori konszenzus szerinti előrejelzést követte, a második, a „negatívabb” forgatókönyv pedig a konszenzus szerintnél mélyebb és elhúzódóbb visszaesést ábrázolt. Nemcsak hogy majdnem bizonyos, hogy a gazdaság egyik felvázolt jövőkép szerint sem fog haladni, hanem még olyan tényezők is szerepet játszottak itt, amelyeket a felmérés céljaihoz igazodva állandóként kellett feltételezni, és ezek közül a tényezők közül bármelyik lényegesen megváltozhatott ahhoz képest, amelyet e folyamat során először akár impliciten, akár expliciten feltételeztünk.
- A SCAP-ot szándékosan szigorú tesztnek szánták. Arra tervezték, hogy az igen nagymértékben bizonytalan pénzügyi és gazdasági feltételekről azáltal adjon számot, hogy beazonosítja annak mértékét, hogy egy BHC mennyire sebezhető manapság, amennyiben a jövőben egy, a vártnál gyengébb gazdasági környezetbe kerül. Biztosítva, hogy ezek a nagy BHC-k mostanra olyan tőkepufferrel rendelkeznek, amely van annyira erős, hogy egy sor különböző gazdasági kimenetelt legyen képes kezelni, ez a felmérés annak a kockázatát hártja el, hogy maga a bizonytalanság gyakoroljon nyomást a bankrendszerre és a gazdaságra. Amennyiben a gazdaság a vártnál nagyobb mértékben gyengül, a cégeknek elegendő tőke áll majd rendelkezésükre, amennyiben viszont a gazdaság a várt sémát követi, vagy esetleg erősödik, a cégeket jelen állapotukban még mindig erősebbnek fogjuk látni, mivel egy bizonytalan világban magasabb tőkeszintet tudhatnak magukénak.
- A SCAP nemcsak a tőke összegére koncentrált, hanem a 19 BHC mindegyikének birtokában lévő tőke összetételére is. Ez azt jelenti, hogy a SCAP megbecsülte az 1. szintű kockázatalapú tőke szintjét és az 1. szintű tőke arányát, azaz a részvénytőkét. Az, hogy a SCAP az ún. „1. szintű részvénytőkére” helyezte a hangsúlyt, azt a tényt illusztrálja, hogy a részvénytőke a tőkeszerkezetnek az első olyan eleme, amely felszívja a veszteségeket, így nyújtva védelmet a tőkestruktúra felsőbb szintjein elhelyezkedő elemeknek, és így csökkentve a fizetési képesség kockázatát. Ha minden más egyezik, az 1. szintű részvénytőke egy BHC-nak nagyobb állandó veszteségelnyelő képességet és stresszhelyzetben az erőforrások megtartásának hatékonyabb képességét nyújtja, mivel az osztalékok és egyéb kifizetések összegét és ütemezését megváltoztatja. A SCAP puffernek az egyes cégeknél szükséges mérete meghatározásához a felügyelők a minden egyes cégnél a negatívabb forgatókönyvre elkészített veszteség- és forrásbecsléseiket használták fel, a következő kérdések megválaszolásához:
 - o Ha a gazdaság alakulása a „negatívabb” scenáriót követi, milyen nagyságrendű kiegészítő 1. szintű tőkére lenne szüksége egy intézménynek manapság ahhoz, hogy 2010 végére 6 százaléknál magasabb 1. szintű kockázatalapú rátával rendelkezzen?
 - o Ha a gazdaság alakulása a „negatívabb” scenáriót követi, milyen nagyságrendű kiegészítő 1. szintű részvénytőkére lenne szüksége egy intézménynek manapság ahhoz, hogy 2010 végére 4 százaléknál magasabb 1. szintű kockázatalapú rátával rendelkezzen?
- A SCAP puffer nem képvisel új tőkeszabványt és az sem elvárás, hogy azt a cégek folyamatosan fenntartsák. Ehelyett, a BHC-knek a vártnál nagyobb jövőbeni veszteségek, amennyiben lesznek ilyenek, felszívásához rendelkezésre áll majd egy tőkeösszeg, amely egyben a BHC-k arra való képességét is erősíteni fogja, hogy azok ügyfeleiket kiszolgálják, beleértve a fizetőképes hitelfelvevőknek a gazdasági visszaesés idején történő hitelnyújtást is.

A SCAP eredményei azt jelzik, hogy amennyiben a gazdaság a negatívabb irányba fordulna, a 19 cég 2009-ben és 2010-ben termelendő vesztesége elérheti a 600 milliárd dollárt is. A becsült veszteségek túlnyomó része, azaz kb. 455 milliárd dollár a BHC-k felhalmozódott hitelállományából származik, különös tekintettel a lakossági jelzáloghitelekből és az egyéb fogyasztói típusú kölcsönökből eredő veszteségekre. Az összes hitelen keletkezett becsült kétéves kumulált veszteség a 19 résztvevő BHC-nél a kedvezőtlenebb forgatókönyv szerint 9,1 százalékos. Összehasonlításképpen, ez a kétéves ráta magasabb, mint az 1930-as évek történelmi csúcsvesztesége. A kereskedéssel kapcsolatos kitétségekből, valamint a befektetési portfóliókban tartott értékpapírokból származó, becsült lehetséges veszteségek összege 135 milliárd dollárra rúgott. Az e cégek által 2007 közepé óta már elismert veszteségekkel együtt, amelyek nagy része az értékpapírok értékének veszteségeiből és leírásaiból ered, a SCAP eredmények ezeknél a cégeknél a pénzügyi válsághoz kapcsolódó veszteségeket jeleznek, és amennyiben a gazdaság alakulása a kevésbé optimista forgatókönyvet követi, a teljes összeg 2010 végére elérheti a közel 950 milliárd dollárt.

A 19 cég előtt álló potenciális veszteségeket a számukra rendelkezésre álló, a veszteségek felszívását szolgáló potenciális forrásokkal kell szembeállítani. 2008 végén a 19 BHC mindegyikénél fennálló tőkeráták, számos esetben jelentős marzssal meghaladták a minimális szabályozói tőkeszabványok összegét, és a legtöbb cég a tőke összetételére vonatkozó felügyelői követelményeknek is eleget tett. E cégeknek az 1. szintű tőkéje 2008. utolsó negyedévében kb. 835 milliárdos összeget tett ki. Ezen tőke gyakorlati jelentősége az, hogy sok BHC-nek már akkor jelentékeny tőkepuffer állt rendelkezésére, ami a becsült 600 milliárd dolláros veszteséget volt hivatva felszívni. Ezen kívül a bankok a veszteségek fedezésére a jelenleg folyamatban lévő ügyletekből is árbevétel fognak realizálni, bár a stressz-forgatókönyvnek a kiinduló pontnál gyengébb gazdasági feltételei mellett ez alacsonyabb szintű bevételt jelent majd.

Ezeknek az árbevételeknek egy részét viszont a hitelveszteségekre képzett tartalékoszegekbe kell forgatni, a 2011-es hitelproblémákat megoldandó.

A veszteségek, az árbevételek és a tartalékképzésre vonatkozó követelmények számba vételét követően, ezek a cégek még összesen 185 milliárd dollár értékű tőkepuffert kell, hogy képezzenek a SCAP 2010 végére meghatározott tőkepuffer célkitűzés elérése érdekében, a negatívabb scenárió szerint. Erről a becslésről két fontos dolgot szükséges megjegyeznünk. Először is, a 185 milliárd dollár a 19 cégből 10-nél gyülemlik fel, ami azt jelenti, hogy a 19-ből 9 cég már elegendő tőkepufferrel rendelkezik ahhoz, hogy negatív scenárió esetén több mint 6 százalékos 1. szintű tőkével és 4 százalékos 1. szintű részvénytőkével vészelje át a nehéz időket. Másodsor, ennek a 185 milliárd dollárnak a túlnyomó többsége a kedvezőtlen forgatókönyv esetén az 1. szintű részvénytőke elmaradásából ered, míg a teljes 1. szintű tőkével szinte nincs is elmaradás. Ez az eredmény azt jelenti, hogy míg a kedvezőlenebb forgatókönyv esetén majdnem az összes cég rendelkezik a szokatlanul magas összegű veszteségek elnyeléséhez elegendő 1. szintű tőkével, és még 2010 végéig 6 százaléknál nagyobb arányú 1. szintű kockázatalapú rátával is, a szóban forgó cégek közül 10-nek olyan a tőkeszerkezete, amely túlon túl a részvénytőkén kívüli egyéb tőkeelemek irányába hajlik el. Ily módon az e gyakorlat eredményeképpen tőkeemelésre kényszerülő 10 cég mindegyike így kell, hogy cselekedjen, azaz 1. szintű részvénytőkéjét növelnie kell.

A becsült 185 milliárdos plusz tőkepuffer megfelel annak a becslésnek, amely 2008 végén lett volna megfelelő. E cégek nagy része 2008 végétől azonban vagy olyan eszközértékesítéseket hajtott végre, vagy azokra szerződött, illetve a meglévő tőkeeszközöket oly módon strukturálta át, amelyeknek révén 1. szintű részvénytőkéjük emelkedett. Ezek az intézkedések jelentősen csökkentették a végleges SCAP puffer összegét. Ezen felül számos cég nettó árbevételének előzetesen megképzett összege kb. 20B USD-vel haladta meg a negatívabb forgatókönyvben feltételezett szintet, ami lehetővé tette számukra a tőkealapok felépítését. E tranzakciók és bevételek hatására a SCAP pufferhez megképzendő szükséges kiegészítő tőkeösszeg 75 milliárd dollárra jött ki.

Amint említettük, minden olyan BHC, amelynek tőkepufferét emelnie kell, a következő 30 nap folyamán a FDIC-cel (Szövetségi Betétbiztosítási Társaság) és a Pénzügyminisztériummal történt konzultációt követően köteles lesz egy részletes tőketervet kidolgozni, amelynek jóváhagyása az elsődleges felügyelő feladatkörébe tartozik, és ezt a tervet a következő hat hónap során meg is kell valósítania. A BHC-eket arra biztatják, hogy olyan tőketerveket készítsenek, amelyek ahol csak lehetséges, aktívan keresik a magánforrásokból származó új tőkeeremtés lehetőségeit. Ezekben a tervekben szerepelhetnek olyan intézkedések is, mint például a jelenlegi tőkeeszközök átstrukturálása, az eszközök értékesítése, valamint az osztalékok és részvény visszavásárlások korlátozása, és azokban feltüntethetnek olyan benchmark-adatokat is, amelyeket a cégeknek adott idő alatt kell elérniük.

Egyes cégek választhatják azt is, hogy a Capital Assistance Program (CAP) keretében az amerikai pénzügyminisztériumhoz folyamodnak a Mandatory Convertible Preferred (MCP) eszközért, amely egyfajta hídként szolgálhat a jövő magántőkéjéhez. Az MCP egyfajta függő részvénytőke forrása lehet a cég számára, amely szükség szerint részvénytőkére váltható át, a tőke összegére és összetételére vonatkozó felügyeleti elvárásokat teljesítendő. Ezen kívül, az új MCP-hez az amerikai pénzügyminisztérium a kinnlévő, a Capital Purchase Program (CPP) vagy a Targeted Investment Program (TIP) keretében értékesített, elsőbbségi részvények beváltására vonatkozó kérelmeket is fontolóra fogja venni. A szóban forgó 19 cég 216 milliárd dollár értékben rendelkezik amerikai pénzügyminisztériumi elsőbbségi részvény értékpapírokkal.

Az elegendő tőkével rendelkező, erős bankok egy erős gazdaság számára létfontosságúak. A 19 legnagyobb amerikai BHC potenciális gyenge pontjainak alapos értékelése révén, amely 19 cég együttesen az amerikai bankrendszer eszközeinek kétharmadát és a hiteleknek több mint a felét tartja a kezében, a SCAP segít az USA bankszektor erejének újbóli biztosításában. A SCAP az amerikai pénzügyminisztériumnak is fontos kiegészítője az amerikai bankrendszer támogatásában, és hathatós segítséget nyújt az amerikai pénzügyintézetekben lévő adófizetői befektetések védelmében is. Mindkét említett program - azáltal, hogy a nagy amerikai BHC-k kezében lévő tőke mennyiségét növeli és minőségét javítja - hozzájárul ahhoz, hogy a potenciális veszteségek körüli bizonytalanságot csillapítsa, és hogy lehetővé tegye az USA bankrendszer számára, hogy az egy erősebb, gyorsabb és fenntarthatóbb gazdasági talpra állásban beteljesítse szerepét.

[Az USA 19 nagybankjában végzett felügyeleti stresszteszt eredményei \(Fed\)](#)

Tőkepiaci összefoglaló

A BÉT-en kötött fix ügyletek 2009.04.22. - 05.20.

Dátum	Idő	Értékpapír	Ár (Ft)	Napi átlagár (Ft)	Napi minimum ár (Ft)	Napi maximum ár (Ft)	Napi nyitó ár (Ft)	Napi záró ár (Ft)	Mennyiség (db)	Érték (Ft)
2009.05.04.	16:06:42	OTP	2 909	2 947,55	2 900	3 000	2 900	3 000	19 067	55 465 903
2009.05.19.	15:59:01	MOL	14 315	13 907,35	13 100	14 490	14 000	13 450	10 000	143 150 000
2009.05.20.	16:20:09	OTP	3 392	3 269,03	3 050	3 500	3 050	3 500	100 000	339 200 000

300.000.000 Ft-ot meghaladó árfolyamértékű részvénnyügetek a BÉT-en 2009.04.22. - 05.20.

Dátum	Idő	Értékpapír	Ár (Ft)	Napi átlagár (Ft)	Napi minimum ár (Ft)	Napi maximum ár (Ft)	Napi nyitó ár (Ft)	Napi záró ár (Ft)	Mennyiség (db)	Érték (Ft)
2009.04.22.	09:28:48	OTP	2 410	2 482,24	2 376	2 598	2 410	2 598	155 195	374 019 950
2009.04.24.	11:30:33	MTELEKOM	600	595,34	577	602	599	584	997 500	598 500 000
2009.04.24.	15:52:12	MTELEKOM	600	595,34	577	602	599	584	2 400 000	1 440 000 000
2009.04.24.	15:52:38	MTELEKOM	600	595,34	577	602	599	584	2 000 000	1 200 000 000
2009.04.24.	15:53:05	MTELEKOM	600	595,34	577	602	599	584	2 600 000	1 560 000 000
2009.04.27.	13:41:56	MTELEKOM	526	519,76	508	526	516	515	997 500	524 685 000
2009.04.27.	13:42:32	MTELEKOM	526	519,76	508	526	516	515	2 400 000	1 262 400 000
2009.04.27.	13:58:19	MTELEKOM	521	519,76	508	526	516	515	2 400 000	1 250 400 000
2009.04.27.	13:59:37	MTELEKOM	516	519,76	508	526	516	515	1 200 000	619 200 000
2009.04.27.	14:00:12	MTELEKOM	515	519,76	508	526	516	515	1 000 000	515 000 000
2009.05.06.	14:23:14	OTP	3 001	3 022,63	2 971	3 074	3 022	3 012	100 000	300 100 000
2009.05.08.	13:09:54	ANY	760	760,23	758	777	760	764	617 130	469 018 800
2009.05.11.	11:25:00	OTP	3 069	3 089,32	3 050	3 165	3 141	3 081	100 000	306 900 000
2009.05.11.	16:29:07	RICHTER	31 905	31 888,46	31 205	32 350	32 195	32 000	14 300	456 241 500
2009.05.18.	16:28:07	MOL	13 765	13 449,65	12 505	13 960	12 550	13 950	40 000	550 600 000
2009.05.20.	14:02:23	OTP	3 300	3 269,03	3 050	3 500	3 050	3 500	100 000	330 000 000
2009.05.20.	15:44:09	OTP	3 392	3 269,03	3 050	3 500	3 050	3 500	100 000	339 200 000
2009.05.20.	16:27:20	MTELEKOM	638	634,59	620	641	620	640	540 000	344 520 000

A tőzsdei kereskedés szüneteltetését előidéző részvényügyletek 2009.04.22. - 05.20.

Dátum	Időpont	Értékpapír	Ár (Ft)	Menny. (db)	Érték (Ft)	Bázisár (Ft)	Eltérés a bázisártól (%)	Bázisár dátuma	Napi átlagár (Ft)	Napi minimum ár (Ft)	Napi maximum ár (Ft)	Napi nyitó ár (Ft)	Napi záró ár (Ft)	Napi összeforgalom (db)
2009.05.20.	10:11:55	DANUBIUS	4 275	22	94 050	3 835	11,47	2009.05.19.	4 084,14	3 900	4 275	3 900	4 025	5 903
2009.05.04.	12:30:16	FOTEX	318	600	190 800	289	10,03	2009.04.30.	321,92	289	332	289	332	265 375
2009.05.05.	11:23:58	FOTEX	366	200	73 200	332	10,24	2009.05.04.	363,08	339	379	340	364	835 486
2009.05.18.	16:18:17	FOTEX	350	49	17 150	318	10,06	2009.05.15.	336,90	312	351	315	351	260 087
2009.04.29.	16:28:11	GSPARK	451	200	90 200	505	-10,69	2009.04.28.	463,41	443	490	490	443	10 497
2009.05.06.	10:25:28	LINAMAR	1 531	60	91 860	1 332	14,94	2009.04.29.	1 502,16	1 500	1 531	1 531	1 500	1 000
2009.05.07.	09:00:40	LINAMAR	1 720	1	1 720	1 500	14,67	2009.05.06.	1 720,57	1 720	1 725	1 720	1 725	2 528
2009.05.08.	09:19:36	LINAMAR	1 950	1	1 950	1 725	13,04	2009.05.07.	1 745,04	1 720	1 950	1 735	1 795	988
2009.05.13.	09:27:42	LINAMAR	1 541	60	92 460	1 795	-14,15	2009.05.08.	1 615,11	1 526	1 730	1 541	1 730	842
2009.04.24.	09:57:56	ORC	1 735	48	83 280	1 550	11,94	2009.04.23.	1 688,47	1 575	1 780	1 575	1 780	3 410
2009.04.27.	09:56:39	ORC	1 990	33	65 670	1 780	11,80	2009.04.24.	1 987,33	1 800	2 045	1 810	2 045	1 777
2009.04.28.	09:30:06	ORC	2 300	60	138 000	2 045	12,47	2009.04.27.	2 239,18	2 050	2 350	2 110	2 100	4 436
2009.05.13.	14:34:54	ORC	1 930	10	19 300	2 165	-10,85	2009.05.12.	1 993,01	1 930	2 120	2 120	1 980	6 182
2009.05.20.	14:16:10	O'IP	3 357	90	302 130	3 050	10,07	2009.05.19.	3 269,03	3 050	3 500	3 050	3 500	14 234 592
2009.05.13.	14:12:40	PANNERGY	800	750	600 000	899	-11,01	2009.05.12.	850,12	800	900	899	849	49 039
2009.05.04.	16:25:34	RFV	2 300	1	2 300	2 077	10,74	2009.04.30.	2 137,96	2 076	2 300	2 076	2 300	528
2009.05.05.	10:18:12	RFV	2 050	50	102 500	2 300	-10,87	2009.05.04.	2 131,43	2 030	2 200	2 151	2 081	1 572
2009.05.04.	16:21:05	SYNERGON	567	100	56 700	515	10,10	2009.04.30.	540,03	503	579	503	579	34 355
2009.05.05.	09:16:11	SYNERGON	645	115	74 175	579	11,40	2009.05.04.	648,02	596	665	596	665	76 565
2009.05.06.	09:07:22	SYNERGON	740	90	66 600	665	11,28	2009.05.05.	732,25	700	756	700	755	232 799
2009.05.07.	09:09:42	SYNERGON	835	42	35 070	755	10,60	2009.05.06.	809,43	770	845	782	778	465 635
2009.05.15.	15:40:04	SYNERGON	669	8	5 352	608	10,03	2009.05.14.	668,92	610	699	613	699	143 119

A kategória

Dátum	Időpont	Értékpapír	Ár (Ft)	Menny. (db)	Érték (Ft)	Bázisár (Ft)	Eltérés a bázisártól (%)	Bázisár dátuma	Napi átlagár (Ft)	Napi minimum ár (Ft)	Napi maximum ár (Ft)	Napi nyitó ár (Ft)	Napi záró ár (Ft)	Napi összeforgalom (db)
2009.04.29.	13:21:52	BIF	555	130	72 150	660	-15,91	2009.04.27.	595,22	551	610	610	609	1 558
2009.05.08.	12:07:00	BIF	670	1 200	804 000	609	10,02	2009.04.30.	674,40	645	680	645	680	2 830
2009.05.19.	11:59:24	BIF	690	127	87 630	860	-19,77		751,32	688	860	860	688	330
2009.05.04.	12:14:09	CSEPEL	264	100	26 400	225	17,33	2009.04.29.	264,00	264	264	264	264	100
2009.05.14.	10:42:54	FORRAS/T	933	47	43 851	1 082	-13,77	2009.05.13.	957,86	933	1 078	933	1 032	175
2009.05.19.	12:51:46	FORRAS/T	961	110	105 710	1 079	-10,94	2009.05.15.	969,58	961	1 064	961	1 064	120
2009.04.30.	09:00:43	GENESIS	714			595	20,00	2009.04.29.	695,34	631	714	714	714	28 351
2009.05.04.	10:16:24	GENESIS	788	300	236 400	714	10,36	2009.04.30.	796,17	725	856	728	825	47 300
2009.05.11.	13:01:38	KONZUM	140	214	29 960	127	10,24	2009.05.07.	135,60	127	147	127	147	29 850
2009.05.13.	13:49:31	KONZUM	134	300	40 200	149	-10,07	2009.05.12.	130,12	120	138	136	138	7 460
2009.05.14.	09:02:37	KONZUM	120	300	36 000	138	-13,04	2009.05.13.	120,55	120	137	120	137	310
2009.04.22.	14:13:38	PANNUNION	94	300	28 200	117	-19,66	2009.04.21.	94,00	94	94	94	94	1 460
2009.05.05.	09:40:24	PANNUNION	109	1	109	94	15,96	2009.05.04.	94,45	94	109	94	105	3 381
2009.05.14.	14:10:42	PANNUNION	95	750	71 250	108	-12,04	2009.05.12.	95,00	95	95	95	95	750
2009.05.05.	16:35:02	QUAESTOR	350	11	3 850	295	18,64	2009.04.30.	350,00	350	350	350	350	11

B kategória

A PSZÁF álláspontja a közvetítői tevékenység egységes szabályozásának alapelveiről

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF) 2008-ban vizsgálatot végzett a pénzügyi piacokon működő, egyre erőteljesebb súllyal rendelkező közvetítők (ügynökök) körében. A vizsgálat megállapította, hogy a legnagyobb kockázatot a pénzpiac ügynökeinek szabályozatlan tevékenysége jelenti, az ügyfelek érdekeinek védelme érdekében minden szektorra érvényes, egységes szabályozásra, átláthatóbb rendszer kialakítására van szükség.

1. ELŐZMÉNYEK

(1) Az elmúlt években a pénzügyi szektorban tapasztalható erősödő versenyben mind nemzetközi, mind hazai viszonylatban megfigyelhető volt a közvetítői szféra súlyának erőteljes növekedése. A hagyományosan közvetítői rendszer igénybevételével működő biztosítási szektor mellett gyorsan nőtt a közvetítők szerepe a többi területen is. Bővült mind a közvetítők száma, mind a közvetített termékek köre, miközben az akár szektorokon is átnyúló közvetítői csatornákon keresztül értékesített termékek egyre bonyolultabbá, az ügyfelek számára nehezen áttekinthetővé, sok esetben kockázatosabbá váltak.

2. A PÉNZÜGYI PIACOKON MŰKÖDŐ KÖZVETÍTŐK ÁTFOGÓ FELÜGYELETI VIZSGÁLATA

(2) A közvetítői szektor kiemelt kockázataira tekintettel a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (a továbbiakban: Felügyelet) 2008-ban valamennyi szektorra kiterjedő, átfogó vizsgálatot indított a hazai pénzügyi piacokon működő közvetítők tevékenységének vizsgálata és elemzése érdekében, ideértve a vonatkozó hatályos jogszabályi környezetet is. A vizsgálat történelmi jelentőségű, hiszen a közvetítőkre vonatkozó hasonlóan átfogó jellegű és mélységű áttekintésre Magyarországon ezt megelőzően nem került sor.

(3) A kiterjedt, több ezer felügyeleti munkaórát igénylő vizsgálat során a sokrétű és részletes kérdőíves felméréssel párhuzamosan 19 helyszíni vizsgálatot folytattunk, további 11 vizsgálatot pedig kiegészítettünk a közvetítőkre vonatkozó részekkel. A piaci gyakorlat alaposabb megismerése és a köztes megállapításaink megvitatása érdekében 25 interjút és 13 szakmai konzultációt tartottunk a piaci szereplők és a szakmai szövetségek részvételével. Elemeztük a közvetítőkre vonatkozó panaszokat, a termékgazdák közvetítővel kapcsolatos gyakorlatát és tapasztalatait, továbbá próbavásárlás módszerével személyesen is ellenőrzésre került a közvetítők ügyfelekkel kapcsolatos magatartása. Mindezen túl áttekintettük a pénzügyi piacokon működő közvetítőkre vonatkozó hatályos hazai és uniós szabályozást; az EU-s felügyeleti társhatóságok bevonásával tanulmányoztuk a pénzügyi piacokon működő közvetítőkre vonatkozó külföldi szabályozásokat és az általuk alkalmazott felügyeleti gyakorlatokat.

(4) A Felügyelet a pénzügyi piacokon működő közvetítők tevékenységének fent ismertetett átfogó vizsgálata során szerzett tapasztalatai alapján javasolja, hogy a közvetítői tevékenység az összes szektorra kiterjedő egységes jogszabályban, illetve azonos elvek és szabályozási logika mentén kerüljön szabályozásra, az alábbi módon:

3. FELÜGYELETI JAVASLATOK A KÖZVETÍTŐKRE VONATKOZÓ EGYSÉGES SZABÁLYOZÁSI KÖRNYEZET KIALAKÍTÁSÁRA

(5) Fontosnak tartjuk, hogy pénzügyi piacokon működő közvetítők szabályozása, főszabály szerint, tevékenységi alapon, s ne intézményi megközelítés alapján történjen.

(6) Javasoljuk, hogy a közvetítő kategóriák egységes elvek mentén kerüljenek kialakításra a különböző szektorokban; egyértelműen különbséget téve aszerint, hogy a közvetítő a termékgazda vagy az ügyfél képviselőjében, illetőleg megbízásából jár-e el (függő ügynök-független ügynök).

(7) Véleményünk szerint nem indokolt a közvetítőkhöz kapcsolódó közvetítő láncok igénybevételének a tiltása, de szükséges, hogy ez a lánc ne legyen túl hosszú, és kellően szabályozott és megfelelően transzparens legyen.

(8) Általános szabályozási célnak tartjuk, hogy a közvetítők piacra lépésük előtt minden esetben legyenek kötelesek legalább nyilvántartásba vételt kérni a Felügyelettől. Felügyeleti engedélyezés ott indokolt, ahol ezt a tevékenység speciális jellege vagy a megbízói felelősség és ellenőrzés hiánya indokolja.

(9) A közvetítők nyilvántartásba vétele és a későbbi adatfrissítések során tárolt adatokat a Felügyelet egységes regiszterben, de különböző listákon tartaná nyilván; amely nyilvántartás közhiteles, naprakész és a Felügyelet honlapján keresztül online is elérhető lenne.

(10) A felügyeleti nyilvántartásban szereplő közvetítő rendelkezzen arcképes igazolvánnyal, amelyen a felügyeleti regisztrált nyilvántartási szám is szerepel.

(11) Az ügyfélpenzek és ügyféleszközök védelme érdekében javasoljuk, hogy a majdani szabályozás tartalmazzon speciális szabályokat a piacról való kivezetésre az ügyfélpenzt is kezelő közvetítők esetében. Az ügyfélpenz és az ügyféleszköz legyen mentes a fizetéseképtelenségi- és a végelszámolási, valamint a végrehajtási eljárás alól, s azt csak az ügyfélnek vagy a termékgazdának lehessen kifizetni, illetőleg átutalni, az egyéb hitelezők ne férhessenek hozzá.

(12) Az új szabályozás egyértelműen határolja el egymástól a közvetítői és a nem közvetítői tevékenységek tartalmát minden szektorban.

(13) A jövőbeni szabályozás teremtsen egyértelmű viszonyokat a közvetítői tevékenységért való felelősségviselés terén.

(A) A függő közvetítő tevékenységéért és az általa okozott kárért a megbízó felelősséggel tartozik.

(B) **A független közvetítő tevékenységért** saját maga felel, ezért szükséges, hogy megfelelő tőkekövetelmény előírása mellett felelősségbiztosítással vagy vagyoni biztosítékkal is rendelkezzen, amelyek mértéke igazodjon a tevékenység természetéhez, volumenéhez, komplexitásához és kockázatához.

(14) Fontosnak tartjuk, hogy a közvetítők díjazása egyértelmű szabályozás mentén, transzparens módon történjen. A jutalék mértékének jogszabályi maximalizálását nem tartjuk célravezetőnek, azonban a piac és az ügyfelek szempontjából egyaránt fontos, hogy a jutalékok mértéke és fizetése legyen összekötve a közvetített állomány minőségével is, az érdekeltségi rendszer igazodjon a termék jellegéhez, vagyis hosszú távú terméket csak hosszú távú érdekeltséggel lehessen értékesíteni (arányában kisebb szerzési és nagyobb fenntartási jutalék).

(15) Az ügyfelek védelme érdekében kiemelten fontosnak tartjuk az ügyféltájékoztatás minimális követelményeinek jogszabályi rögzítését, minden szektorra. Az ügyfél kapcsolatfelvételkor kapjon – dokumentált módon – tájékoztatást a közvetítőről, a közvetített termék(ek)ről, valamint a közvetítő érdekeltségéről.

(16) Az ügyféltájékoztatás szempontjából indokolt minden szektorban különbséget tenni a lakossági és az ún. szakmai ügyfelek között.

(17) A távértékesítés szabályai – a vonatkozó Európai Uniói irányelvnek megfelelően – egységesen, szektor-semleges módon vonatkoznak a pénzügyi szektorokban folytatott közvetítői tevékenységre.

(18) Kívánatosnak tartjuk, hogy a közvetítőikkel szemben alkalmazható felügyeleti intézkedési lehetőségek azonos logika mentén, szektor-semleges módon kerüljenek kialakításra. A felmerülő kockázatokkal arányosan szabályozni javasoljuk a közvetítők tulajdonlói és tevékenységi összeférhetlenségi korlátait a tájékoztatási szabályok, a megbízóhoz fűződő kapcsolat, felelősség és a szabályozói tilalom eszközeinek párhuzamos érvényesítésével. Fontosnak tartjuk, hogy minden területen legyen lehetőség a közvetítők közvetlen szankcionálására.

(19) A közvetítők felügyeleti díjfizetési kötelezettségét szektor-semleges módon és az arányossági szempontokra figyelemmel szükséges szabályozni.

(20) A Felügyelet meggyőződése, hogy a pénzügyi termékek értékesítését és a kapcsolódó tanácsadást minden esetben szakmai követelményekhez (képzettséghez, végzettséghez és folyamatos szakmai továbbképzéshez) kell kötni. Az üzleti jó hírnév, valamint az alkalmasság és megfelelés követelményeinek való megfelelés megítélése (ún. fit and proper assessment) terén szélesebb körű felügyeleti mérlegelési jogkört tartunk szükségesnek.

(21) Megfelelő garanciális elemek és összeférhetlenségi szabályok jogszabályi rögzítése mellett támogatjuk, hogy a közvetítői tevékenységet végző személyek és szervezetek más pénzügyi szektorok pénzügyi termékeit is közvetíthessék.

(22) A Felügyelet meggyőződése, hogy az átfogó felügyeleti vizsgálat tapasztalatain alapuló, fent ismertetett és általunk szakmailag megalapozottnak tartott szabályozási javaslatok megvalósulása kiszámíthatóbb, átláthatóbb és egyértelműbb viszonyokat teremtsen a pénzügyi piacokon működő közvetítők tevékenységében, így mielőbbi megvalósulásuk elsősorban nem felügyeleti szempontból

kívánatos, hanem az ügyfelek védelme, a pénzügyi piacokon működő közvetítők és a hazai pénzügyi szektor egészének működése és stabilitása szempontjából. Javaslataink megvalósításáról egyeztetünk a szabályozói hatóságokkal és az érintett piaci szereplőkkel.

2009. május 18.

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének álláspontja a közvetítői tevékenység egységes szabályozásának alapelveiről](#)

[Tájékoztató a pénzügyi piacokon működő közvetítőkről](#)

Tájékoztató a betétbiztosítási szabályok megváltozásáról

A hazai betétbiztosítást szabályozó, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló, többször módosított 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 2009. július 1-től hatályos módosítása a betétbiztosítási kártalanítási kifizetés felső határát az eddigi 13 millió forint helyett 50.000 euróban határozza meg oly módon, hogy a kártalanítás forint összegének meghatározásánál a kártalanítás kezdő időpontját megelőző napon érvényes, MNB által közzétett devizaárfolyamot kell figyelembe venni.

A törvénymódosítás továbbá a kártalanítás kifizetésére rendelkezésre álló határidőt – 2010. január 1-i hatálybalépéssel - 20 munkanapra csökkentette.

Az Országos Betétbiztosítási Alap (OBA) elkészítette fenti módosításokkal frissített, „Iránytű a betétbiztosításhoz” című tájékoztató kiadványát. Ennek szövege 2009. július 1-jétől a www.oba.hu honlap „Kiadványok” menüpontjában található linkre kattintva szabadon letölthető, valamint azonos tartalommal sokszorosítható és terjeszthető.

[Iránytű a betétbiztosításhoz](#)

Az Európai Parlament elfogadta a tőkekövetelmény direktíva módosítását

A hitelintézetek és befektetési vállalkozások tőkekövetelmény szabályozását tartalmazó CRD irányelv (Capital Requirements Directive, 2006/48/EK és 2006/49/EK) módosításáról első olvasatban május 6-án szavazott az Európai Parlament.

Az Európai Bizottság 2008 őszi nyilvánosságra hozott javaslatához Othmar Karas képviselő által benyújtott javaslatokkal kiegészítve fogadta el a Parlament a tőkekövetelmény szabályok módosítását a szavatoló tőke, a nagykockázat-vállalás, a felügyeleti együttműködés és válságkezelés témájában. Az irányelv módosításának hatályba lépéséhez szükséges a Tanács egyetértése is, mivel a hitelintézetek működését érintő irányelv együtdöntési eljárás alá tartozik. 2009 novemberében a Tanács azonban már tárgyalta a Bizottsági javaslatról, melyhez részletes módosítási javaslatokat tett. A Parlament ezen módosítási javaslatok döntő többségével egyetértett, és további kiegészítéseket tett a Bizottsági szövegben.

A hibrid tőkeinstrumentumok szavatoló tőkében alapvető tőkeelemként történő elismerése a Bizottsági és Tanácsi javaslatban foglaltakkal összhangban került elfogadásra. A Parlament egy másik alapvető tőkeelem, az évközi és év végi eredmény beszámíthatóságával kapcsolatban tett szövegszerű kiegészítést, mely szerint a szavatoló tőkében az eredmény csak abban az esetben vehető figyelembe a felügyeleti hatóság egyetértésével, ha az könyvvizsgáló által hitelesített az uniós számviteli irányelv rendelkezéseinek megfelelően, és minden előrelátható kifizetéstől és osztaléktól mentes.

A hitelintézetek és befektetési vállalkozások tőkekövetelményével kapcsolatos jelentési kötelezettség kérdésében a Parlament a Tanácsi álláspontot fogadta el. Így EU szinten egységes jelentésszolgálat kialakítása történik meg, melynek alkalmazását 2012. december 31-re tűzte ki. E jelentésszolgálat vélhetően nagymértékben támaszkodik majd az Európai Bankfelügyelők Bizottsága (CEBS) által készített – és jelenleg opcionálisan alkalmazandó - jelentésszolgálati rendszerre (Common Reporting Framework: COREP), melyen a nemzeti jelentésszolgálatok alapulnak.

A Parlament által elfogadott javaslat a hitelminősítők engedélyezésére, működésére és felügyeletére vonatkozó uniós rendeletre is tartalmaz hivatkozást. E szerint az EU-ban történő működésre engedéllyel rendelkező hitelminősítők hitelminősítéseinek tőkekövetelmény számítás céljára történő felhasználásához szükséges feltételek egy része teljesítettnek tekinthető. Ily módon a hitelminősítők kockázati súlyozás céljára történő elismerésekor az engedélyezéshez előírt feltételeket (függetlenség, objektivitás, folyamatos felülvizsgálat és átláthatóság) nem kell újra vizsgálniuk a felügyeleti hatóságoknak.

További fontos kiegészítés a Parlament részéről a Bizottsági szövegen a sztenderd módszer kockázati súlyozását érinti. Ennek keretében meghosszabbításra került 2015. december 31-ig az átmeneti rendelkezés, amely lehetővé teszi, hogy a tagállamok nemzeti pénznemében denominált, központi kormányval vagy központi bankkal szembeni kitétségek a hazai pénznemben denominált kitétségekkel azonos módon legyenek súlyozhatók.

A nagykockázat-vállalási szabályozás módosítása keretében a korlátok alól felmentett kitétségek köre lényegesen változott, a Tanácsi javaslatokkal összhangban. Az intézményekkel szembeni (2009. december 31-ig vállalt) kitétségek felmentésének és kedvezményes kezelésének megszüntetése azonban csak egy átmeneti időszakot követően, 2012. december 31-ét követően kerül sor. A felmenthető kitétségek közé felkerültek viszont a szabályozás által előírt, nemzeti pénznemben denominált, állampapírban tartott likviditási tartalékok, amennyiben a felügyeleti hatóságok diszkreciója alapján, azokat legalább befektetési fokozatúnak minősített egy elismert hitelminősítő. További kiegészítés, hogy az egységes tőkekövetelmény jelentési rendszer a nagykockázat-vállalásra is kiterjed 2011-től. A Parlament a nagykockázat-vállalás egyetlen korlátját jelentő 25% alternatívájaként a hitelintézetek által alkalmazható 150 millió eurós korlát módosításának jogát, az eredeti tervekkel ellentétben, nem adta meg az Európai Bizottságnak, így az a jövőben is csak együtdöntési eljárás keretében módosítható.

Az értékpapírosítási tranzakciókhoz kapcsolódó kockázatkezelési és tőkekövetelmény szabályok szintén a Tanács javaslataival összhangban kerültek elfogadásra, melyek alkalmazásához kapcsolódóan a CEBS felhatalmazást kapott ajánlás kiadására a felügyeleti gyakorlatok közelítése érdekében, a Bizottság pedig 2009. december 31-ig elemzést készít a Parlament részére a piaci szereplők által igen szigorúnak minősített követelmények alkalmazásának várható hatásairól.

A Parlament által elfogadott változat szerint a felügyeleti hatóságok együttműködésének kiterjesztése a csoportok tőkehelyzetének megítélésére és a többlettőke előírására oly módon valósul meg, hogy amennyiben nem születik megegyezés a csoporttagokat felügyelő felügyeleti hatóságok között, akkor konszolidált szinten az EU-szintű hitelintézeti anyavállalatot felügyelő felügyeleti hatóság, egyedi vagy szubkonszolidált szinten pedig a leányvállalatot felügyelő hatóság hozza meg önállóan döntését. A szükséges egyeztetési időszak az eredetileg javasolt hat hónap helyett négy hónapra rövidül egy 2012-ig tartó átmeneti időszakot követően.

A parlamenti javaslatok közül lényeges rendelkezés, hogy a felügyeleti hatóságoknak a CEBS által kiadott ajánlásokat kötelező jelleggel követniük kell, vagy indokolni kell az eltérést. A tagállami szabályozásnak lehetővé kell tenni, hogy a felügyeleti hatóságok a tőkekövetelmény irányelv rendelkezéseit, és a CEBS ajánlásait alkalmazhassák.

Végül a Parlament a prociklikus hatásokkal kapcsolatos aggodalmak kezelésére előírta a Bizottság számára egy jelentés és javaslatok készítését 2009 decemberére a bankok konjunktúra ciklusokat ellensúlyozó tőkepuffer képzésének szükségességéről, az irányelv szerinti tőkekövetelmény számítás megalapozottságáról és a tőkeáttétel megakadályozása érdekében alkalmazható eszközökről.

A CRD irányelvet módosító irányelv nemzeti jogba történő átültetésének határideje továbbra is 2010. október 31. maradt, csakúgy, mint a hitelintézetek és befektetési vállalkozások általi alkalmazás határideje, mely 2010. december 31.

Kapcsolódó anyagok:

[Az Európai Parlament elfogadta a tőkekövetelmény direktíva módosítását](#)

[European Parliament legislative resolution of 6 May 2009 on the proposal for a directive of the European Parliament and of the Council amending Directives 2006/48/EC and 2006/49/EC as regards banks affiliated to central institutions, certain own funds items, large exposures, supervisory arrangements, and crisis management](#)

A felügyeleti tevékenység javítása az EU pénzügyi szolgáltatási szektorában

A 3L3 BIZOTTSÁGOK TÁMOGATÁSUKRÓL BIZTOSÍTJÁK A BIZOTTSÁGOT

A 3L3 Bizottságok (harmadik döntéshozatali szint), a CESR (az Európai Értékpapír Szabályozók Bizottsága), a CEBS (az Európai Bankfelügyelők Bizottsága) és a CEIOPS (az Európai Biztosítási és Foglalkoztatási Nyugdíj Felügyeleti Bizottsága), 2009. április 23-án közösen reagáltak az Európai Bizottságnak az EU pénzügyi piaci felügyeletének javítását tárgyaló konzultációra.

A közös válasznak részét képezi egy olyan melléklet is, amely a három bizottság szektorok szerinti véleményét tükrözi a Jacques de Larosiére elnöksége alatt működő magas szintű csoport (a továbbiakban: Csoport) által az EU pénzügyi felügyeleti struktúrájával kapcsolatban tett javaslatokról, amelyeket a Bizottság 2009. március 4-i közleményében fogadtak el.

A Bizottság 2009. március 10-én indított konzultációját és az arra adott közös 3L3-as választ a jelenlegi pénzügyi válság és annak a globális pénzügyi rendszerre való hatásának tükrében érdemes szemlélni.

A Bizottságnak adott közös válaszukban a 3L3 Bizottságok támogatják a Csoport arról szóló előterjesztését, hogy az EU pénzügyi piacainak felügyeletére kétszintű intézményi szerkezetet vezessenek be, ahol a 3L3 Bizottságok töltenék be az európai szintű kapocs szerepét a tervezett makro- és mikro-szintű felügyeleti szervek között, a Csoport javaslata szerint.

A 3L3 Bizottságok válasza ezen felül támogatásáról biztosítja a Csoportot arról, hogy a pénzügyi szolgáltatások EU-szintű jogi kereteit megerősítik és összehangolják.

A 3L3 Bizottságok ezen kívül:

- Örömmel fogadják a jelenlegi státuszukat bővítésére és önálló hatóságokká történő átalakításukra vonatkozó javaslatot, amelyet oly módon kívánnak elérni, hogy a hozzájuk rendelt kötelezettségek és feladatok ellátásához szükséges megfelelő hatalommal és eszközökkel, valamint több erőforrással ruházzák fel őket; ezen kívül
- Egyetértenek azzal, hogy a Bizottság jövőbeni előterjesztéseiben szerepelniük kell a Lámfalussy-keret szerinti véleményformáláshoz szükséges önrendelkezés/önállóság és számon kérhetőség követelményeinek, ugyanakkor az új önálló EU-s felügyeleti hatóságok bevezetéséhez és hatalommal való felruházásához szükséges legmegfelelőbb és leghatékonyabb jogi megoldást kell majd bemutatni.

Ami az átszervezett struktúrában megvalósítandó új feladatok elvégzéséhez szükséges eszközöket illeti, a 3L3 Bizottságok az új EU-s felügyeleti rendszer következő kulcsfontosságú vonatkozásait emelték ki:

- a) Az összehangolt alapvető szabályok szükségessége;
- b) A kollégiumoknak mint a nemzetközi felügyeleti rendszer kulcsfontosságú elemeinek létrehozása;
- c) A válságkezelés összefüggő keretrendszerének szükségessége; valamint
- d) A szektorszabályozók és felügyelők fokozott és tovább formalizált együttműködésének szükségessége.

A jelentősen megnövelt hatáskörök keretei között a Bizottságok rendelkezésére bocsátandó erőforrások növeléséről szóló előterjesztés szükséges és üdvözlendő is. A 3L3 Bizottságok a Csoportnak a rendelkezésre bocsátható erőforrásokra vonatkozó megállapításával és ajánlásaival egyetértenek, de hangsúlyozzák annak szükségességét, hogy a 3L3 Bizottságok egyértelmű intézményi önállósága és számon kérhetősége változatlanul fennmaradjon.

A bizottsági konzultációra adott közös válasz a Bizottságok honlapjain található.

[3L3 Sajtóközleménye](#)

CEIOPS: konvergencia-jelentés és cselekvési terv

A CEIOPS (az Európai Biztosítási és Foglalkoztatói Nyugdíj Felügyeleték Bizottsága) 2009. május 11-én tette közzé 2008-as konvergencia-jelentését és 2009-es konvergencia-cselekvési terét.

A CEIOPS 2008-as konvergencia-jelentése áttekintést nyújt a CEIOPS-nak az ECOFIN (Gazdasági és Pénzügyminiszterek Tanácsa) 2008-as konvergencia-cselekvési tervben kitűzött céljaival kapcsolatban elért eredményeiről, míg a CEIOPS konvergencia-cselekvési terve azokat a 2009-es CEIOPS munkafolyamatokat mutatja be, amelyek az ECOFIN következtetésekből, a G20 ajánlásaiból és a CEIOPS-ot megalapító módosított EK-határozatból származnak.

A CEIOPS 2008-AS KONVERGENCIA-JELENTÉSE

ELŐZMÉNYEK

A CEIOPS az Európai Unió tagállamai közti felügyeleti felzárkózás előmozdításában erősen elkötelezett, amely elkötelezettséget a CEIOPS alapító dokumentumai egyértelműen leszögeznek és amely a CEIOPS 2004. májusi hivatalos megalapítása óta annak tevékenységei révén ölt testet. A CEIOPS munkáját e területen az Európai Pénzügyminiszterek Tanácsa által a Lámfalussy-folyamat és az EU felügyeleti keretének áttekintésére vonatkozóan jóváhagyott következtetések nagymértékben befolyásolták (ECOFIN következtetések).

2008-ban a CEIOPS a 2008-as konvergencia-cselekvési tervet (1. melléklet) politikai szintre terjesztette fel. Az Cselekvési terv az ECOFIN következtetéseket a CEIOPS szemszögéből mérlegelte, és a CEIOPS bizottságainak és munkacsoportjainak konkrét kötelezettségeit körvonalazta az ECOFIN következtetések lényegi tartalmának teljesítése szempontjából. Ez a jelentés a CEIOPS-nak a konvergenciára vonatkozó ECOFIN következtetésekből felvázolt feladatok teljesítéséről ad számot. A jelen dokumentum készítésének időpontjában minden, a CEIOPS-ot érintő ECOFIN következtetést bevezettek a CEIOPS 2009-es munkatervébe, és azokat a CEIOPS célkitűzéseikhez igazították.

A CEIOPS Konvergencia Bizottságot kifejezetten azzal a feladattal bízták meg, hogy a mindennapi felügyeleti gyakorlatban való felzárkózás elősegítéséhez szükséges eszközöket dolgozzon ki – így például a társszervezetek felülvizsgálata vagy a közvetítő mechanizmusok. Ebben a minőségében a Konvergencia Bizottság, a CEIOPS Bizottságokkal és Szakértő Csoportokkal együttműködve, vállalta a felzárkóztatásra vonatkozó ECOFIN következtetések követő intézkedéseinek megfelelő biztosítást, minden vonatkozó, a CEIOPS keretein belül zajló kezdeményezés globális szintű számon tartását, valamint legalább évente egyszer egy konvergencia-cselekvési terv és zárójelentés elkészítését és benyújtását.

A jelentés két részre tagolódik:

- 1. rész: a CEIOPS-nak a felzárkóztatással kapcsolatban 2008-ban elért fő eredményeit mutatja be, az ECOFIN következtetések tükrében,
- 2. rész: a CEIOPS által az ECOFIN következtetések gyakorlati kivitelezésének státuszát foglalja össze.

A CEIOPS 2009-ES KONVERGENCIA-CSELEKVÉSI TERVE

(Tekintetbe véve az ECOFIN következtetéseket, a G20 ajánlásait és az Európai Bizottságnak a CEIOPS létrehozásáról szóló határozatát)

ELŐZMÉNYEK

1. A CEIOPS az Európai Unió tagállamai közti felügyeleti felzárkózás előmozdításában erősen elkötelezett, amely elkötelezettséget a CEIOPS alapító dokumentumai egyértelműen leszögeznek és amely a CEIOPS 2004. májusi hivatalos megalapítása óta annak tevékenységei révén ölt testet. A CEIOPS munkáját e területen az Európai Pénzügyminiszterek Tanácsa által a Lámfalussy-folyamat és az EU felügyeleti keretének áttekintésére vonatkozóan 2007. december 4-én, valamint 2008. május 14-én jóváhagyott következtetések nagymértékben befolyásolták.

2. A CEIOPS alapító dokumentumai, amellet, hogy a CEIOPS-nak a felügyeleti felzárkóztatás területére szóló megbízását testesíti meg, a pénzügyi szolgáltatások globalizációját, valamint a nemzetközi szabványok egyre növekvő jelentőségét is felismeri. Az Európai Bizottság CEIOPS-ot megalapító határozata, mivel a CEIOPS-ra kötelezettségként rója a Közösségen kívül eső felügyeleti szervekkel való párbeszéd és együttműködés ösztönzését, különösen jól tükrözi a CEIOPS szerepének nemzetközi dimenzióját – egy olyan dimenziót, amelyet a közelmúltban a CEIOPS-nak a G20 megbeszéléseken való aktív részvétele is hangsúlyosabbá tett, és amelyet tovább fejlesztenek és erősítenek majd a CEIOPS-nak arra irányuló erőfeszítései is, hogy a G20 ajánlásainak lényeges tartalmi elemeit a CEIOPS jövőbeni munkatervében megjelenítse.

SZERKEZET

3. Ezen előzmények után a Cselekvési terv, háromrészes szerkezeti tagolásával, a CEIOPS-nak a politikai szintről származó kérelmekre adandó válaszait veszi számba:

- Az I. rész a CEIOPS 2009-es (folyamatban vagy függőben lévő), a 2007. december 4-i és 2008. május 14-i ECOFIN következtetésekhez kapcsolódó tevékenységét mutatja be;
- A II. rész azt körvonalazza, hogy a G20-ak 2008. november 15-i ajánlásai hogyan tükröződnek majd a CEIOPS 2009-ben végzendő tevékenységében; valamint
- A III. rész a konkrét, 2009-ben végzendő CEIOPS munkafolyamatokra helyezi a hangsúlyt, tekintetbe véve az Európai Bizottság módosított, 2009. január 23-i, a CEIOPS-ot meghátráltató határozata által a CEIOPS-ra hárított feladatokat.

4. A CEIOPS I. és II. részben bemutatott tevékenységének összefoglalása az 'Áttekintés' című, a Cselekvési terv I. és II. részét követő részben található.

PROCEDURÁLIS KÉRDÉSEK

5. A Cselekvési tervet a Konvergencia Bizottság a CEIOPS Titkársággal szorosan együttműködve készítette el. A vonatkozó munkacsoportok elnökeinek tanácsát kikérték és az ő véleményük az Cselekvési tervben helyet kapott.

6. A Cselekvési tervet a CEIOPS-tagok általi elfogadást követően az Európai Bizottságnak, az Európai Parlamentnek és az ECOFIN Tanácsnak nyújtják be.

7. A Cselekvési tervben található információk a CEIOPS munkájának 2009 márciusi státuszát tükrözik. A Cselekvési tervet rendszeresen aktualizálni fogják, annak érdekében, hogy az mindig a politikai szinttől származó kérelmekkel összhangban végzett CEIOPS tevékenységek aktuális státuszát tükrözze.

[A CEIOPS Sajtóközleménye](#)

CEIOPS KONFERENCIA

Az Európai Biztosítási és Foglalkoztatói Nyugdíj Felügyeleti Bizottsága (a CEIOPS) 2005 óta évenként konferenciát tart a dinamikus EURO FINANCE WEEK (Európai Pénzügyi Hét) keretében. Ezen a fórumon az európai szintű intézmények és biztosítási szabályozók magas szintű képviselői, valamint az európai biztosítási és nyugdíjszektor szakértői vitaindító előadások és négy-csoportos megbeszélések keretében tárgyalják meg a biztosítási és nyugdíjszektor érintő aktuális kérdéseket.

A biztosítási iparág és a szabályozó és felügyelő testületek több mint 400 legmagasabb szintű képviselőjével, valamint számos szervezeti egységével a CEIOPS konferencia Európában a politika és a biztosítói szektor központi vitafóruma.

További információ a www.ceiops-conference.org oldalon található.

A CEBS nyilatkozata a stressz-tesztről

Az Európai Bankfelügyeleti Bizottság (a CEBS) 2009. május 12-én tette közzé a stressz-tesztelésről szóló nyilatkozatát.

Az EU felügyeleti szervei az összesített bankrendszeren EU-szintű előre mutató stressz-tesztelési gyakorlatot hajtanak végre, a pénzügyi szektor rendszeres kockázatértékelési gyakorlatának keretében.

Ezen stressz-tesztelésnek nem célja azoknak az egyes bankoknak a beazonosítása, amelyeknek esetleg újratökésítésre van szüksége, mivel az egyes intézmények újratökésítési igényének felmérése továbbra is az egyes országok hatóságainak feladatköréhez tartozik.

Ez a teszt az Európai Bankfelügyeleti Bizottság (CEBS) által kidolgozott közös forgatókönyvekre és iránymutatásokra épül. A célkitűzés nem más, mint egy EU-szintű, közös forgatókönyvekre és iránymutatásokra épülő gyakorlat végrehajtása, annak érdekében, hogy a döntéshozók számára összesített információk szintjét emelik a tekintetben, hogy az európai pénzügyi rendszernek a sokkokra reagáló potenciális ellenálló képességét felmérjék, és hogy a legjobb gyakorlatok EU-n belüli konvergenciájához hozzájáruljanak.

A CEBS soron következő kockázatértékelése 2009 szeptemberére készül el. Az eredmények egyelőre titkosan kezelendők.

[A CEBS sajtóközleménye](#)

Gyakran feltett kérdések a Transzparencia Irányelvről

A CESR-TAGOK ÁLTAL ELFOGADOTT KÖZÖS ÁLLÁSFOGLALÁSOK

BEVEZETÉS – A JELEN KÉRDÉS-VÁLASZ KIADVÁNY KONTEXTUSA ÉS STÁTUSZA

Az EU jogi keretei:

A 2004/109/EC. sz. Transzparencia Irányelv (a továbbiakban: „TD”) 2007. január 20-án, a kapcsolódó bizottsági 2. szintű, 2007/14/EK sz. irányelv (a továbbiakban: „L2D”) pedig 2008. március 8-án lépett hatályba. A kötelező erejű 1. és 2. szintű irányelvek mellett a Bizottság egy nem kötelező erejű ajánlást is kiadott, amelynek száma 2007/657/EK, és amely a szabályozás alá eső információk központi tárolásának hivatalosan kijelölt mechanizmusainak elektronikus hálózatáról szól.

A két irányelv együttesen képez közös alapot az időszakos információkhoz, a fő tulajdonosi értesítésekhez, valamint a szabályozás alá eső információk terjesztéséhez és tárolásához. A TD értelmében minden egyes kibocsátónak csak egyetlen olyan honos tagállama van, amelynek a szabályai rá alkalmazandók, függetlenül attól, hogy a kibocsátó értékpapírjait mely tagállamban fogadják be szabályozott piacon történő kereskedésre. A TD 3. cikkelye szerint a honos tagállam számára engedélyezett, hogy a TD-ben foglaltaknál szigorúbb követelményeket támasszon.

3. szintű tevékenység a mindennapi EU-szintű felügyeleti konvergencia és a piaci szereplők számára való egyértelműség elérése érdekében:

A TD és az L2D eredményeképpen a kompetens hatóságok közti interakciók köre kiszélesedett. A honos tagállami szabályok EGT-szintű alkalmazhatósága miatt alapvető fontossággal bír, hogy a felügyeleti szervek EU-szintű konvergenciát érjenek el a két irányelv mindennapi alkalmazásának módjában.

A jelen kérdés - válasz kiadvány (hiv. sz.: CESR/09-168) célja nem más, mint hogy a piaci szereplőket gyors és hatékony módon válaszoljon az olyan „mindennapi” kérdésekre, amelyeket a CESR Titkárságnak vagy a CESR-tagoknak gyakran feltesznek. A CESR válaszai nem szabványok, iránymutatások vagy ajánlások, és ezért ehhez semmiféle előzetes konzultációs eljárást nem követünk. A CESR szándéka az, hogy oly módon működjön, amely lehetővé teszi a tagok számára a gyors és hatékony reagálást, amennyiben a már kiadott közös állásfoglalások bármely vonatkozását módosítani, ill. a válaszokat tovább tisztázni szükséges. Néhány itt tárgyalt kérdésről a Bizottsági Szolgálatok véleményét is kikértük. A Bizottsági Szolgálatok azonban megjegyezték, hogy az EU-s törvényi rendelkezések kötelező erejű értelmezését csak az Európai Bíróság adhatja meg. Ezen felül a jelen dokumentumban kifejtett vélemények az Európai Bizottságra mint intézményre nézve nem kötelező erejűek, és a Bizottságnak a kérdéses rendelkezésekkel kapcsolatban bármilyen jövőbeni bírósági eljárás során jogában áll a jelen kérdés-válasz útmutatóban foglaltaktól eltérő állásfoglalást képviselni.

Azt is meg kell jegyeznünk, hogy a TD 3. cikkelye lehetővé teszi a honos tagállamok számára plusz, vagy szigorúbb követelmények kiszabását is. Ezek a megállapodás szerinti közös állásfoglalások a TD és az L2D rendelkezéseinek gyakorlati alkalmazását tükrözik. Az ezen kívül kiszabott, illetve szigorúbb országos követelményeket a válaszokhoz kiegészítésként hozzátett lábjegyzetek tartalmazzák.

A jelen dokumentumot rendszeresen frissíteni fogjuk. Az új kérdés-válasz útmutatókhoz való eljutás megkönnyítése érdekében minden egyes kérdés után feltüntettük a legelső közzététel (vagy a legutolsó módosítás) dátumát.

A CESR csoport az illetékes hatóságok és piaci szereplők által felvetett kérdések megbeszélése céljából rendszeres találkozókat tart. A piac azon résztvevői, akik általános érvényességű kérdést tesznek fel, kérdéseiket közvetlenül ahhoz az illetékes hatósághoz is küldhetik, amellyel kapcsolatban állnak, de az ezzel kapcsolatos megkereséseket a CESR Titkárság (vkajala@cesr.eu) is szívesen fogadja. Ezen kívül a CESR örömmel veszi a piaci szereplőktől a dokumentumban a tagok által képviselt közös állásfoglalásként definiált kérdésekkel kapcsolatban érkező visszajelzéseket is. A jövőbeni kiadványok gyakorisága az újonnan meghatározott kérdések számán és a felvetett kérdések elemzéséhez, valamint a közös álláspontok kiforrásához szükséges idő mennyiségén múlik.

1. Kiegészítő információk az éves és féléves pénzügyi jelentésekben TD 4–5. cikkely, 2009.ápr.

Kérdés (K.): A kibocsátóknak meg szabad-e engedni, hogy az éves és féléves pénzügyi jelentéseikben kiegészítő, a TD 4. és 5. cikkelye által megkövetelt elemeken kívüli elemeket (így pl. kulcsfontosságú számadatokat, vezérigazgatói nyilatkozatokat, híreket, pénzügyi naptárat, stb.) szerepeltessenek?

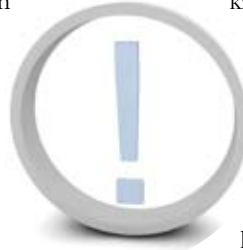
Válasz (V.): Az éves és féléves pénzügyi jelentésekben megengedett a kiegészítő információk szerepeltetése, amennyiben ezek által

az információk nem válnak félrevezetővé.

2. Osztályonkénti közzététel TD 9(1). cikkely, 2009. ápr.

K.: A TD 9(1). Cikkelye szerint „... a szavazati jogok kiszámítása az összes olyan részvény alapján történik, amelyhez szavazati jogok is tartoznak, még akkor is, ha azok gyakorlását felfüggesztették. Ezen felül, ezeket az információkat minden olyan részvény tekintetében figyelembe kell venni, amelyek ugyanabba az osztályba tartoznak, és amelyekhez szavazati jog tartozik.”

Az „osztályonkénti közzétételre” vonatkozó rendelkezés önállóan is érvényes kötelezettség-e? Más szóval, szükséges-e értesítést küldeni abban az esetben, ha az adott személy eléri vagy meghaladja az adott részvényosztály (pl. törzsrészvények) tekintetében az adott osztályban kibocsátott összes részvény alapján kiszámított küszöbértékeket, ill. azoktól elmarad, vagy ez csupán egy kiegészítő közzétételi követelmény, amely csak abban az esetben merül fel, ha az adott személy az értesítési kötelezettségnek minden, szavazati jogot biztosító olyan részvény esetében eleget tett, amelynek értékét az összes kibocsátott, szavazati jogot biztosító részvény alapján számítják ki?

V.: Az értesítési küszöbök kiszámítása az összes, szavazati jogot biztosító részvény alapján történik. Az osztályonkénti közzététel ezért nem minősül a küszöbszámítás közzétételi követelménynek, azokban az esetekben, amikor az értesítési

biztosító részvény alapján alapjának, csupán egy kiegészítő kötelezettség felmerül.

3. Hosszú és rövid pozíciók nettósítása TD 13. cikkely, 2009. ápr.

K.: Egy adott személynek hosszú derivatív pozíciója van (azaz olyan call opciót vásárolt meg, amelynek a mögöttes részvényei a kibocsátó szavazati jogának 6%-át képviselő szavazati jogot biztosítanak), ugyanakkor van egy rövid pozíciója is (azaz olyan put opciót vásárolt meg, amelynek a mögöttes részvényei 3%-os szavazati jogot biztosítanak). A két eszköz kondíciói hasonlóak (bázisár és lejárat). Ilyen esetben a hosszú pozícióra vonatkozik értesítési kötelezettség?

V.: A CESR szerint a hosszú pozícióra vonatkozik értesítési kötelezettség, a hosszú és rövid pozíciók nettósítása azonban nem megengedett.

4. Pénzügyi eszközök összevonása TD 13. cikkely 2009. ápr.

K.: Az „A” bank vásárol opciószerződéseket vásárol annak érdekében, hogy azokat a kereskedési könyvében jegyezhesse. Ezek a szerződések a TD 13(1). cikkelye szerint pénzügyi eszközöknek tekinthetők. Az „A” bank ebben az esetben a szerződéseket össze-sítse-e más pénzügyi eszközökkel (így megadva a jogot „Z” szavazati jogot biztosító részvényeinek átvételére) annak kiszámítása érdekében, hogy elért-e már valamilyen küszöböt?

V.: Feltéve, hogy a TD 9.6. cikkelyében szereplő, a kereskedési könyvre vonatkozó felmentés nem alkalmazható, amennyiben az „A” bank megvásárolja ezeket a szerződéseket, azokat a TD 13(1). cikkelye szerinti értelemben összesítheti más pénzügyi eszközökkel.1

5. A szabályozott információk közzétételére vonatkozó követelmény TD 21(1). cikkely, 2009. ápr.

1. K.: Teljesül-e a szabályozott információk közzétételére vonatkozó követelmény (a TD 2(1)(k). cikkelye szerinti definíció szerint) abban az esetben, ha a kibocsátó a szabályozás alatt álló információkat csak in oly módon teszi közzé, hogy az ezekhez az információ-ókhöz nem diszkriminatív alapú, gyors hozzáférést biztosítson, vagy a kibocsátónak ezeket az információkat az egész Közösségben is terjesztenie kell?

1. V.: A TD-nek azok a cikkelyei, amelyek a kibocsátót a szabályozás alatt álló információk közzétételére kötelezik (pl. a 4., 5., 6., 12(6).cikkely ...), a 21(1). cikkellyel együtt értelmezendők, amely a 'közzététel' kifejezés értelmezését adja meg. A szabályozás alatt álló információk közzétételére vonatkozó követelmény akkor teljesül, amikor az információk közzététele terjesztés útján valósul meg, a TD 21. cikkelye és az L2D 12. cikkelye alapján. Egyes tagállamokban az illetékes hatóságok kiegészítő szabályokat/útmutatást adtak ki azon körülményekről, amelyek között a szabályozás alatt álló információkat közzé kell tenni.

2. K.: A szabályozott információk rendelkezésre bocsátása az OAM felé megfelel-e a szabályozás alatt álló információk közzététele követelményének?

2. V.: Nem. A szabályozott információk rendelkezésre bocsátása az OAM felé nem tesz eleget a szabályozás alatt álló információ-ók közzététele kritériumának. Az OAM feladata a szabályozás alatt álló információk tárolása. A szabályozás alatt álló információk tárolása (azaz az OAM-nál történő regisztráció), valamint a szabályozás alatt álló információk közzététele a kibocsátóra kivetett két különálló kötelezettség.

6. A gazda tagállamok feladatköre TD 21(3). cikkely, 2009. ápr.

K.: A TD 21(3). cikkelye szerint a gazda tagállam a szabályozás alatt álló információk közzétételéről a TD 21(1). cikkelye szerint köteles gondoskodni, amennyiben az értékpapírokkal történő kereskedést csak a gazda tagállamban engedélyezik. Ebben az esetben a szabályozott információk terjesztését a gazda tagállam jogrendszere szerint fogják végezni. A TD 19(1). cikkelye megköveteli, hogy egy olyan kibocsátó, amely szabályozott információkat tesz közzé, ezeket az információkat saját honos tagországa illetékes hatóságánál jegyeztesse be. Mivel a honos tagállam szükségszerűen eltér a gazda tagállamtól (vö. a TD 2(1)(i). és (j) cikkelyével), a gazda tagállam illetékes hatósága nem biztos, hogy tudja, hogy a kibocsátó köteles bizonyos információkat közzétenni/ már közzé is

tette azokat, és azt sem, hogy mely konkrét információkat kell közzétennie/tette már közzé. Egy gazda tagország illetékes hatósága hogyan tudja biztosítani, hogy a kibocsátók ezekben az esetekben teljesítsék kötelezettségeiket?

V.: A TD szerint azokban az esetekben, amikor az értékpapírokat nem bocsátják kereskedésükre saját honos tagállamukban, a vonatkozó eljárás azoknak a gazda tagállamoknak a számától függ, amelyek az adott értékpapírral való kereskedést engedélyezték:

Keresk.-re engedett ért. papírok	Terjesztési szabályok	Ki végzi az érvényesítést?
Csak egy gazda tagállamban	A gazdatagállamban érvényes sz.	A honos illetékes hatóság
Több gazda tagállamban	A honos tagállamban érvényes sz.	A honos illetékes hatóság

Egyes CESR-tagok úgy tájékoztattak, hogy tagállamaik saját országos törvényeikben olyan megoldást alkalmaztak, ahol a kibocsátó köteles az összes szabályozott információt a gazda CA-val is bejegyeztetni. Más tagállamokban az érintett illetékes hatóságok eseti alapon egyeznek meg a TD 21(3). cikkelyének alkalmazásában.

[Gyakran feltett kérdések a transzparencia irányelvről](#)

Az Európai Bizottság közleménye a létrehozandó európai pénzügyi felügyeletről

Az Európai Bizottság honlapján megjelentette közleményét és további dokumentumait a létrehozandó európai pénzügyi felügyelet témakörében.

A megjelent információkat a csatolt dokumentumok között érheti el.

2009. május 27.

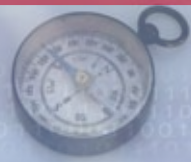
Kapcsolódó anyagok

[Text of the EC Communication \(100KB\)](#)

[Press Release \(32KB\)](#)

[Frequently Asked Questions \(39KB\)](#)

[Impact Assessment \(318KB\)](#)

Pénzpiaci állásfoglalások

[pénzpiaci állásfoglalások](#)

Tőkepiaci állásfoglalások

[tőkepiaci állásfoglalások](#)

Pénztári állásfoglalások

[pénztári állásfoglalások](#)

Biztosítási állásfoglalások

[biztosítási állásfoglalások](#)

A PSZÁF Hírlevéllel, a benne szereplő információkkal kapcsolatos kérdésével, észrevételével keresse Binder István sajtószóvivőt a 489-9235-os telefonszámon vagy a binder.istvan@pszaf.hu elektronikus postacímen. Amennyiben szeretné, hogy hírlevelünk minden hónapban automatikusan megérkezzen az Ön e-mail címére, jelezze a Hírlevél szerkesztőségének a hirlevel@pszaf.hu elektronikus postacímen. Szerkeszti a Szerkesztőbizottság
© Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete